

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 249/XLII/2014
Rady Gminy Krzywca
z dnia 25 lutego 2014 r.

Program naprawczy finansów Gminy Krzywca

Urząd Gminy w Krzywcy
Krzywca 36
37-755 Krzywca
Tel. (16) 671 14 86
Fax (16) 733 22 02
e-mail: sekretariat@krzywca.pl

KRZYWCZA 25 LUTY 2014 ROK

SPIS TREŚCI

I. ANALIZA SYTUACJI GMINY

1. Ogólne informacje o gminie
2. Analiza stanu majątkowego
3. Analiza finansów gminy

II. PRZYCZYNY TRUDNOŚCI FINANSOWYCH

III. PLAN PRZEDSIĘWZIĘĆ NAPRAWCZYCH WRAZ Z HARMONOGRAMEM

I. ANALIZA SYTUACJI GMINY KRZYWCZA

1. Ogólne informacje o gminie.

Gmina Krzywcz jest jedną ze 160 gmin województwa podkarpackiego i jedną z dziesięciu gmin powiatu przemyskiego. Zlokalizowana jest w południowo – wschodniej części województwa podkarpackiego i w zachodniej części powiatu przemyskiego. Położona jest na obszarze Pogórza Karpackiego, nad rzeką San. Lewobrzeżne miejscowości gminy, to jest Krzywcz, Babice, Ruszelczyce, Wola Krzywiecka, Średnia, Reczpoł, Skopów oraz część Bachowa (Krażki) znajdują się na terenie Pogórza Dynowskiego. Natomiast Bachów, Chyrzyna i Kupna położone są już na obszarze zaliczanym do Pogórza Przemyskiego. Teren gminy obejmuje obszar 94,47 km² i zamieszany jest przez 5051 osób.

Obszar gminy o powierzchni 59,61 km² położony jest w granicach Parku Krajobrazowego Pogórza Przemyskiego, a kolejne 34,86 km² stanowi jego otulinę. Z kolei obszar Gminy Krzywcz o powierzchni 58,68 km² objęty jest „Obszarem Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000”. Oznacza to, że ponad połowa obszaru gminy znajduje się strefach, na których zostały wprowadzone różnego rodzaju obostrzenia w zakresie ochrony środowiska.

Głównym czynnikiem powodującym kształtowanie się procesów rozwojowych gminy są jej mieszkańcy. Pod względem zaludnienia gmina należy do jednostek o średniej liczbie mieszkańców. Gęstość zaludnienia wg. stanu na koniec 2013 roku wyniosła ponad 53 osób/km². Gmina, jak i cały Powiatu Przemyski zmaga się z dużym bezrobociem. Stopa bezrobocia w Powiecie Przemyskim na koniec 2013 roku wyniosła 21,8%, a liczba zarejestrowanych bezrobotny z terenu gminy wyniosła 457 osób. Dane jednakże nie uwzględniają poziomu bezrobocia ukrytego. Niewielka część ludności czynnej zawodowo znajduje zatrudnienie w oświacie, administracji i przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją, handlem i usługami. Znaczna część zajmuje się rolnictwem, produkując żywność głównie na zaspokojenie własnych potrzeb.

Głównym czynnikiem wpływającym na poziom życia ludności jest poziom dochodów jej mieszkańców, który z kolei jest czynnikiem aktywności gospodarczej gminy. Wpływają na to zarówno dochody z pracy najemnej, świadczeń emerytalnych i rentowych, ze sprzedaży produktów rolnych, jak też z otrzymanych zasiłków dla bezrobotnych oraz świadczeń pomocy społecznej.

Na terenie gminy sieć szkół podstawowych tworzy 4 placówki publiczne: w Babicach, Bachowie, Krzywcu i Reczpolu, 1 placówka niepubliczna w Ruszelczycach oraz 1 Gimnazjum Publiczne w Krzywcu. Opiekę przedszkolną na terenie gminy sprawuje Samorządowe Przedszkole w Krzywcu, Niepubliczne Przedszkole w Reczpolu 3 oddziały wychowania przedszkolnego działające przy Publicznych Szkołach Podstawowych w Babicach, Bachowie i Reczpolu oraz 1 oddział przy Niepublicznej Szkole Podstawowej w Ruszelczycach.

Na terenie gminy funkcjonują miejscowe jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowościach: Babice, Bachów, Skopów, Ruszelczyce, Krzywca, Reczpol i Średnia. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej obejmuje swoim zasięgiem wszystkie 10 sołectw Gminy Krzywca. Ze względu na trudną sytuację materialną mieszkańców gminy liczba ludzi korzystających z pomocy wyraźnie wzrasta z roku na rok. Najczęstszą formą udzielania pomocy to m.in. dożywianie dzieci w szkołach, zasiłki okresowe, zasiłki stałe, zasiłki celowe, usługi opiekuńcze, zasiłki rodzinne oraz obsługa funduszu alimentacyjnego. Ośrodek organizuje także prace społecznie użyteczne. Teren gminy jest słabo uprzemysłowiony, oprócz Fabryki Mebli Klejonych w Woli Krzywieckiej nie działa tu żaden znaczny zakład przemysłowy mogący stworzyć dodatkowe miejsca pracy. Przeważają tu głównie firmy prywatne, które m.in. zajmują się przetwórstwem drewna i transportem samochodowym.

Wieś i rolnictwo Gminy Krzywca cechuje się dużym rozdrobnieniem gospodarstw rolnych. Specyfika ta ma przede wszystkim podłoże strukturalne i dlatego też trwające od kilku lat procesy restrukturyzacyjne przebiegają powoli i nie są aż tak efektywne jak w innych regionach kraju, gdzie przeważają duże obszary i mocne ekonomicznie gospodarstwa rolne. Rolnictwo jest podstawowym działem gospodarki gminy. Użytki rolne zajmują 4 656 ha. Dobre gleby znajdują się jedynie w dolinie rzeki San, a na pozostałym terenie przeważają gleby średniej jakości w klasie IV i V. Dominującymi kierunkami w produkcji rolniczej są: uprawa zbóż, roślin okopowych, ziemniaków, produkcja pasz. Warunki naturalne nie są zbyt przyjazne dla produkcji wielotowarowej. Wśród rolników nie ma tradycji tworzenia i organizacji grup producenckich. Na terenie gminy istnieją okresowe trudności ze zbytem produktów rolnych i bydła, ceny są zbyt niskie, które nie gwarantują opłacalności. Prowadzeniu produkcji rolnej nie sprzyja również ukształtowanie terenu, które w wielu przypadkach nie pozwala na zastosowanie wielu maszyn rolniczych, ułatwiających uprawę.

Szkieletem układu drogowego jest droga wojewódzka Nr 884 biegnąca z Przemyśla do Domaradza. Jej długość na terenie gminy wynosi ok. 12 km. Sieć dróg tworzą drogi powiatowe i drogi gminne. Sieć dróg gminnych stanowi 54 km dróg gminnych publicznych i ponad 250 km dróg wewnętrznych.

Na terenie gminy nie występują udokumentowane zasoby wód podziemnych mogących zapewnić zabezpieczenie terenu w wodę pitną w wystarczającej ilości. Ujęcia wody sprowadzają się do wodociągów lokalnych opartych na studniach kopanych. Wodociąg zbiorczy występuje jedynie w części miejscowości Babice. Oczyszczalnia ścieków znajduje się jedynie w Krzywcz, która odbiera ścieki z tej miejscowości oraz z miejscowości Ruszelczyce i Wola Krzywiecka. Obecnie realizowana jest inwestycja – budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Babice (I etap). W pozostałych miejscowościach brak jest sieci wodociągowo - kanalizacyjnych.

W dziedzinie kultury wiodącą rolę pełni Urząd Gminy, pełniący równocześnie rolę koordynatora działalności kulturalnej na terenie gminy, natomiast w terenie funkcjonuje 9 świetlic wiejskich. Ponadto funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Krzywcz z dwoma filiami w Babicach i Reczpolu.

Gmina Krzywcz posiada dobre warunki do rozwoju turystyki. Duża ilość lasów, czysta jeszcze rzeka San oraz jej dopływy, położenie w granicach Parku Krajobrazowego Pogórza Przemyskiego, duża ilość obiektów zabytkowych, czyste nieskażone przemysłem powietrze to dogodne warunki dla turystów. Przeszkodą do jej uprawiania jest jednak brak wystarczającej ilości obiektów infrastruktury turystycznej, a więc pól biwakowych, parkingów, zajazdów, hoteli, gospodarstw agroturystycznych.

2. Analiza stanu majątkowego gminy.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. gmina jest właścicielem gruntów o łącznej powierzchni 10,98 km², w tym: grunty orne i pastwiska, zadrzewienia i lasy, nieużytki, tereny zabudowane i wypoczynkowe, drogi, rowy, cmentarze, wody płynące, tereny mieszkalne. Ich wartość wynosi 41 083 764,70 zł.

W skład zasobów mienia komunalnego wchodzi budynki i budowle o łącznej wartości 19 367 215,43 zł, natomiast wartość środków trwałych i wyposażenia wynosi 4 921,622,80 zł.

3. Analiza stanu finansów gminy – realizacja budżetu

Tab. 1. Dochody Gminy Krzywca w analizowanym okresie wg źródeł pochodzenia przedstawia poniższa tabel.

<u>DOCHODY</u>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Podatki i opłaty lokalne	642 869	698 522	1 055 569	809 544	944 756	1 411 516
Podatek od nieruchomości	180 686	180 251	499 989	232 790	266 798	647 074
Podatek od środków transportowych	20 953	24 810	25 971	47 166	32 789	35 975
Podatek rolny i leśny	336 890	374 953	374 288	407 152	540 750	622 519
Wpływy z opłaty targowej	0,00	0,00	0,00	900	432	0,00
Oplata skarbową	18 473	14 529	12 952	12 025	10 879	13 320
Podatek od czynności cywilnoprawnych	35 990	45 923	36 268	38 892	35 477	33 042
Podatek od spadków i darowizn	1 066	3 553	2 173	9 762	1 176	5 852
Wpływy z karty podatkowej	4 600	4 593	4 308	4 100	5 386	3 100
Zezwolenie na sprzedaż alkoholu	37 246	40 370	40 326	43 714	44 780	47 261
Odsetki karne (należności)	5 588	6 515	57 248	12 299	6 209	3 293
Wpływy z opłaty za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości	1 377	3 025	2 046	744	80	80
Udziały w podatkach budżetu państwa	769 958	526 547	734 899	943 443	903 235	846 532
Podatek dochodowy od osób fizyczny	769 023	524 772	732 473	942 782	901 255	844 541
Podatek dochodowy od osób prawnych	935	1 775	2 426	661	1 980	1 991
Dochody z majątku gminy	372 656	199 243	239 749	242 935	315 026	231 611
Dzierżawa, najem, czynsz	49 762	47 270	49 388	35 846	43 733	51 047
Sprzedaż składników majątkowych	322 894	151 973	190 361	207 089	271 293	180 564

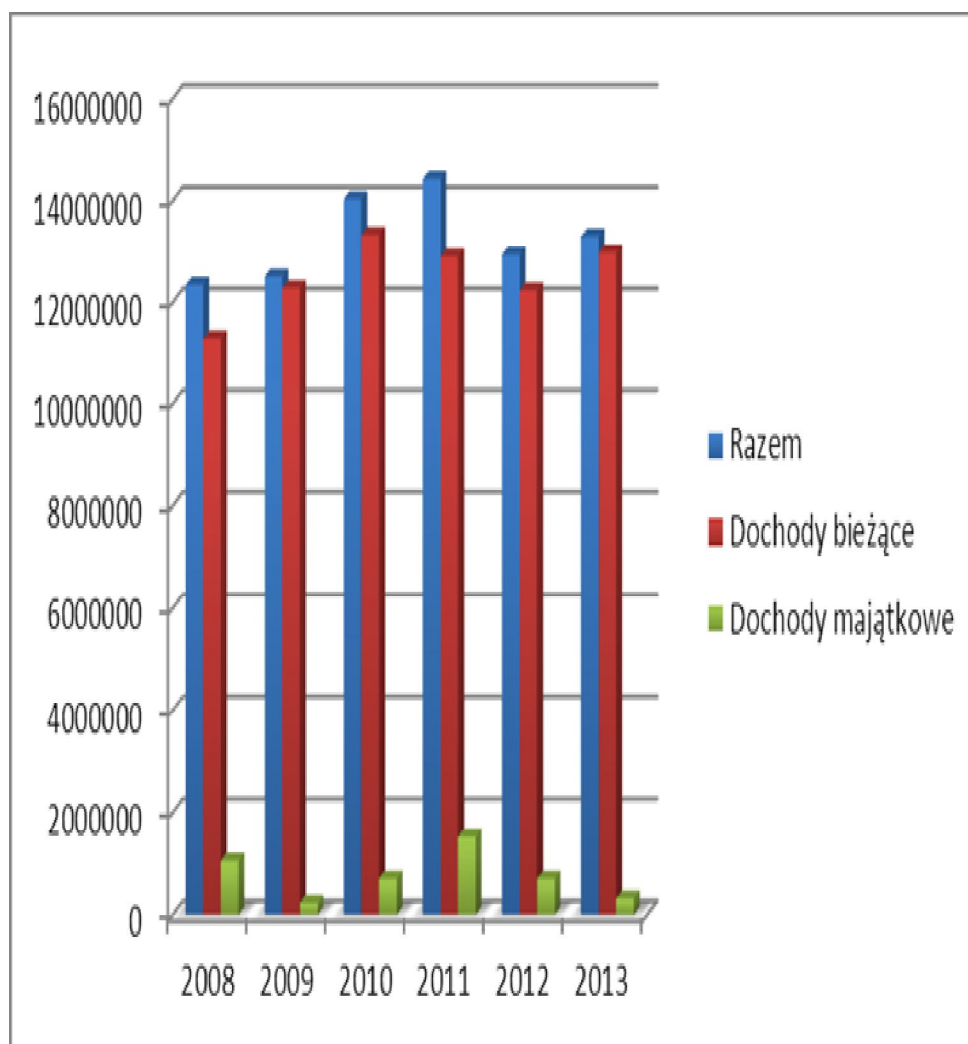
<u>DOCHODY</u>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Odsetki od środków na rachunkach bankowych	670	5 176	3 265	1 087	811	353
Pozostałe dochody	362 419	368 144	780 154	632 957	372 269	676 914
Wpływy z usług	106 973	102 897	103 876	108 814	158 629	197 679
Różne opłaty	30 877	942	6 763	4 319	6 599	110 516
Inne dochody	220 069	260 305	659 515	515 324	204 041	358 019
Otrzymane spadki, zapisy i darowizny	4 500	4 000	10 000	4 500	3 000	10 700
Subwencje z budżetu państwa	6 417 426	7 563 524	7 576 623	7 280 320	6 986 939	6 997 809
Subwencja oświatowa	3 506 128	3 643 616	3 818 572	3 844 382	3 998 470	3 733 931
Subwencja wyrównawcza	2 699 148	3 573 993	3 558 835	3 112 522	2 801 574	3 125 265
Subwencja równoważąca	212 150	254 206	199 216	214 297	179 041	138 613
Uzupełnienie subwencji	0	91 709	0	109 119	7 854	0,00
Dotacje celowe z budżetu państwa	3 095 929	3 119 024	3 180 274	3 236 899	3 026 357	3 049 399
Zadania zlecone i powierzone	2 178 157	2 154 926	2 270 520	2 418 162	2 549 933	2 413 057
Zadania własne	917 772	964 098	909 754	818 737	476 424	636 342
Środki na inwestycje	684 912	35 000	468 602	1 286 103	392 514	91 223
z budżetu państwa (dotacje)	684 912	0,00	378 000	144 300	0,00	0,00
ze źródeł pozabudżetowych	0,00	35 000	90 602	1 141 803	392 514	91 223
<u>DOCHODY RAZEM</u>	12 346 839	12 515 180	14 039 135	14 433 288	12 941 907	13 305 357

Tab. 2. Struktura dochodów gminy w latach 2008-2013 z podziałem na dochody bieżące i dochody majątkowe.

Rodzaj dochodu	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dochody bieżące	11 289 271	12 280 937	13 330 784	12 904 250	12 234 367	12 982 523
Dochody majątkowe	1 057 568	234 243	708 351	1 529 038	707 540	322 834
Razem	12 346 839	12 515 180	14 039 135	14 433 288	12 941 907	13 305 357

Wykres 1. Dochody bieżące i majątkowe.

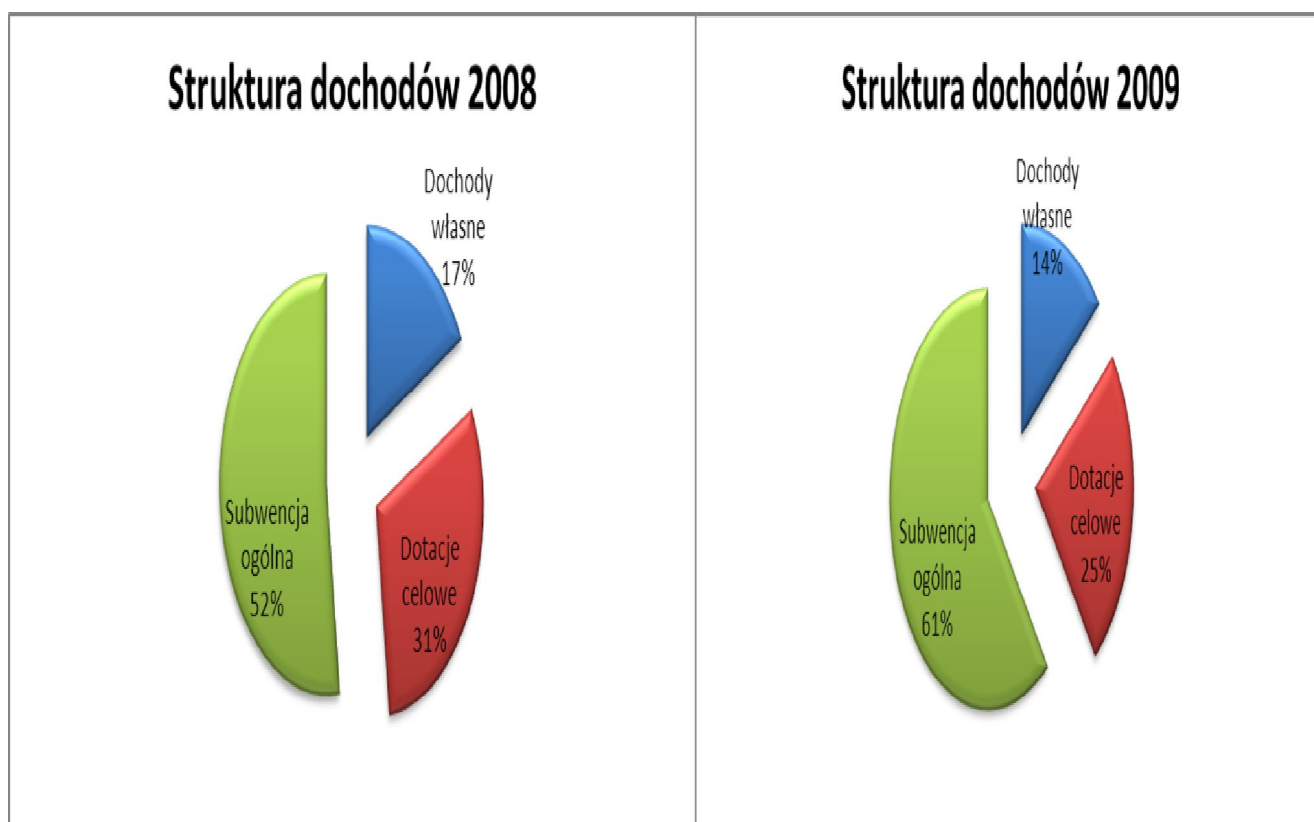

Tab. 3. Dochody gminy w latach 2008 – 2013 z podziałem na dochody własne, dotacje celowe i subwencje.

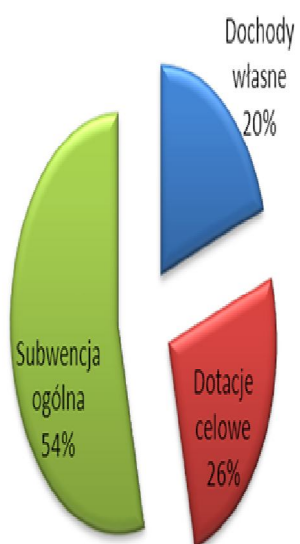
Rodzaj dochodu	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dochody własne	2 148 572	1 797 632	2 813 636	2 629 966	2 536 097	3 166 926
Dotacje celowe	3 780 841	3 154 024	3 648 876	4 523 002	3 418 871	3 140 622
Subwencja ogólna	6 417 426	7 563 524	7 576 623	7 280 320	6 986 939	6 997 809
Razem	12 346 839	12 515 180	14 039 135	14 433 288	12 941 907	13 305 357

Wykres 2 – 6. Struktura dochodów.

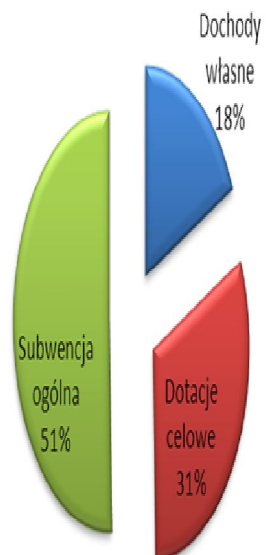

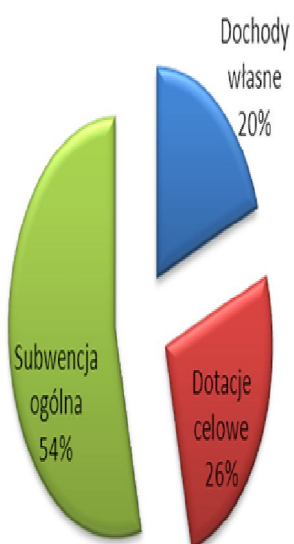
Struktura dochodów 2010

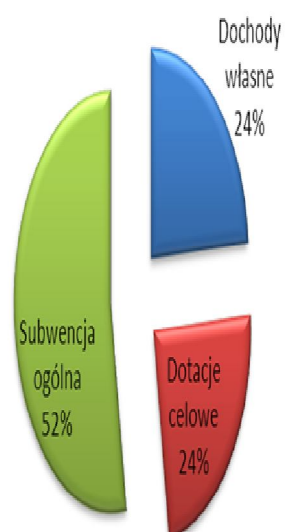
Struktura dochodów 2011

Struktura dochodów 2012

Struktura dochodów 2013

Analizując wykonanie dochodów budżetowych za lata wskazane w tabelach powyżej widoczny jest ich wzrost w latach 2008-2011 natomiast od roku 2012 zauważalny jest ich spadek. Głównym źródłem dochodów gminy są dotacje i subwencje:

- Dotacje na zadania bieżące i inwestycyjne - 27,23% dochodów ogółem,
- Subwencje ogólne – 53,81% dochodów ogółem,
- Dochody własne – 18,96% dochodów ogółem.

Dotacje udzielane na zadania bieżące kształtują się na porównywalnym poziomie natomiast subwencja ogólna począwszy od roku 2011 ulega sukcesywnie zmniejszeniu na co istotny wpływ ma zmniejszająca się ilość dzieci.

Dochody majątkowe to głównie dotacje z budżetu państwa oraz środki w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich przeznaczone na inwestycje realizowane na terenie gminy.

Dochody w latach 2008-2013 stanowią:

- Dochody bieżące - 94,52% dochodów ogółem,
- Dochody majątkowe - 5,48% dochodów ogółem.

Jak widać w przedstawionych zestawieniach dochody własne w roku 2013 znacznie wzrosły. Wynikało to z podjętych działań zmierzających do zwiększenia dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych głównie poprzez rezygnację w stosowaniu ulg w odniesieniu do dróg wewnętrznych. Od trzech lat systematycznie spada udział w podatkach dochodowych od osób fizycznych, co jest spowodowane dużym bezrobociem i emigracją mieszkańców w celach zarobkowych za granicę. Spadły również dochody związane ze sprzedażą składników majątkowych znajdujących się w zasobie gminnym.

Tab. 4. Wydatki Gminy Krzywczka w analizowanym okresie wg działów.

<u>WYDATKI</u>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Rolnictwo i leśnictwo	26 238	39 973	41 765	73 112	68 777	77 194
Rzeczowe	26 238	39 973	41 765	73 112	68 777	77 194
Gospodarka leśna	115 837	91 944	87 770	102 414	90 517	128 493
Osobowe	46 704	69 508	58 261	66 393	57 121	59 850
Rzeczowe	69 133	22 436	29 509	36 021	33 396	68 643
Transport i łączność	773 336	1 380 028	2 655 468	1 553 184	244 548	715 147
Osobowe	0,00	46 124	101 600	64 841	64 524	82 204
Rzeczowe	773 336	1 038 436	1 797 744	692 210	180 024	469 782
Inwestycyjne	0,00	295 468	756 124	796 133	0,00	163 161
Gospodarka mieszkaniowa	220 590	46 343	380 985	1 026 981	308 993	629 965
Osobowe	77 326	0,00	100 256	121 310	130 668	135 766
Rzeczowe	143 264	46 343	203 014	231 422	178 325	165 774
Inwestycyjne	0,00	0,00	77 715	674 249	0,00	328 425
Działalność usługowa	58 035	65 957	124 888	62 354	90 241	64 089
Osobowe	30 780	34 664	49 318	39 939	41 069	52 805
Rzeczowe	27 255	31 293	75 570	22 415	49 172	11 284
Administracja publiczna	1 503 836	1 258 355	1 439 438	1 566 780	1 605 314	1 616 724
Osobowe	1 043 006	978 933	1 098 898	1 211 483	1 299 876	1 297 522
Rzeczowe	403 630	279 422	330 627	355 297	305 438	313 202
Inwestycyjne	57 200	0,00	9 913	0,00	0,00	6 000

<u>WYDATKI</u>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	40 147	20 115	44 478	17 565	1 255	1 255
Osobowe	29 339	14 876	32 356	12 906	1 000	1 000
Rzeczowe	10 808	5 239	12 122	4 659	255	255
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	181 414	203 618	841 874	206 259	129 479	96 430
Osobowe	35 505	53 475	71 953	53 506	34 625	50 214
Rzeczowe	114 458	79 261	90 571	68 462	94 854	40 016
Inwestycyjne	31 451	70 882	679 350	84 291	0,00	6 200
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	19 870	21 612	19 642	13 680	0,00	0,00
Osobowe	19 870	21 612	19 642	13 680	0,00	0,00
Obsługa długu publicznego	253 988	261 300	222 298	469 359	478 081	400 177
Odsetki od kredytów i pożyczek	253 988	261 300	222 298	469 359	478 081	400 177
Oświata i wychowanie	4 727 393	5 064 502	5 367 800	5 920 077	6 126 525	5 593 089
Osobowe	3 658 136	4 005 154	4 325 730	4 741 115	4 819 267	4 083 997
Rzeczowe	1 069 157	1 039 349	1 011 470	979 488	1 302 669	1 497 653
Inwestycyjne	0,00	19 999	30 600	199 474	4 589	11 439
Ochrona zdrowia	12 349	33 310	38 434	43 239	41 622	41 922
Osobowe	1 616	7 922	10 799	10 227	11 718	13 629
Rzeczowe	10 733	25 388	27 635	33 012	29 904	28 293

<u>WYDATKI</u>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pomoc społeczna	2 580 718	2 655 991	2 751 736	2 867 854	3 042 661	3 001 032
Osobowe	169 139	208 627	242 294	275 084	304 635	336 235
Rzeczowe	2 411 579	2 447 364	2 509 442	2 592 770	2 738 026	2 664 797
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	0,00	0,00	35 073	0,00	0,00
Osobowe	0,00	0,00	0,00	12 031	0,00	0,00
Rzeczowe	0,00	0,00	0,00	23 042	0,00	0,00
Edukacyjna opieka wychowawcza	346 591	186 439	512 488	383 961	157 906	74 000
Osobowe	0,00	0,00	91 317	121 318	0,00	0,00
Rzeczowe	346 591	186 439	377 871	262 643	157 906	74 000
Inwestycyjne	0,00	0,00	43 300	0,00	0,00	0,00
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 102 575	1 483 966	527 806	471 204	428 568	1 953 141
Osobowe	45 628	57 552	92 740	99 091	99 963	107 188
Rzeczowe	167 559	227 377	306 552	317 124	295 605	460 324
Inwestycyjne	1 889 388	1 199 037	128 514	54 989	33 000	1 385 629
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	207 157	849 031	280 224	161 490	100 884	145 759
Osobowe	4 483	97 649	21 076	0,00	0,00	2 573
Rzeczowe	202 674	365 609	259 148	161 490	100 884	140 049
Inwestycyjne	0,00	385 773	0,00	0,00	0,00	3 137

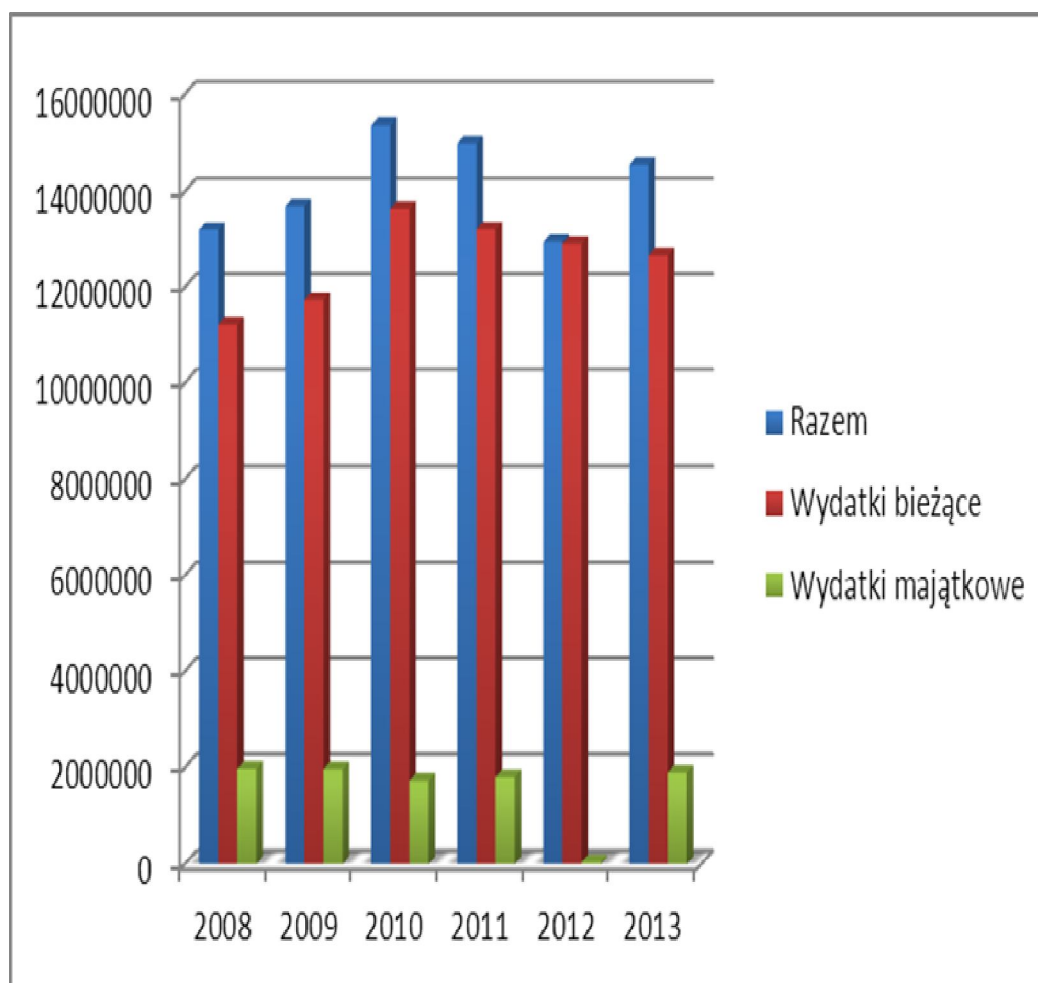
<u>WYDATKI</u>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kultura fizyczna i sport	22 387	32 322	40 556	38 531	25 311	20 807
Osobowe	0,00	1 125	1 955	1 780	1 130	125
Rzeczowe	22 387	31 197	28 702	36 751	19 181	20 682
Inwestycyjne	0,00	0,00	9 899	0,00	5 000	0,00
<u>Wydatki na inwestycje razem</u>	<u>1 978 039</u>	<u>1 971 159</u>	<u>1 735 415</u>	<u>1 809 136</u>	<u>42 589</u>	<u>1 903 991</u>
<u>WYDATKI RAZEM</u>	13 192 461	13 694 806	15 377 680	15 013 117	12 940 682	14 559 224

Tab. 5. Struktura wydatków gminy w latach 2008-2013.

Rodzaj wydatków	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Wydatki bieżące	11 214 422	11 723 647	13 642 265	13 203 981	12 898 093	12 655 233
Wydatki majątkowe	1 978 039	1 971 159	1 735 415	1 809 136	42 589	1 903 991
Razem	13 192 461	13 694 806	15 377 680	15 013 117	12 940 682	14 559 224

Wykres 7. Struktura wydatków w latach 2008 – 2013.

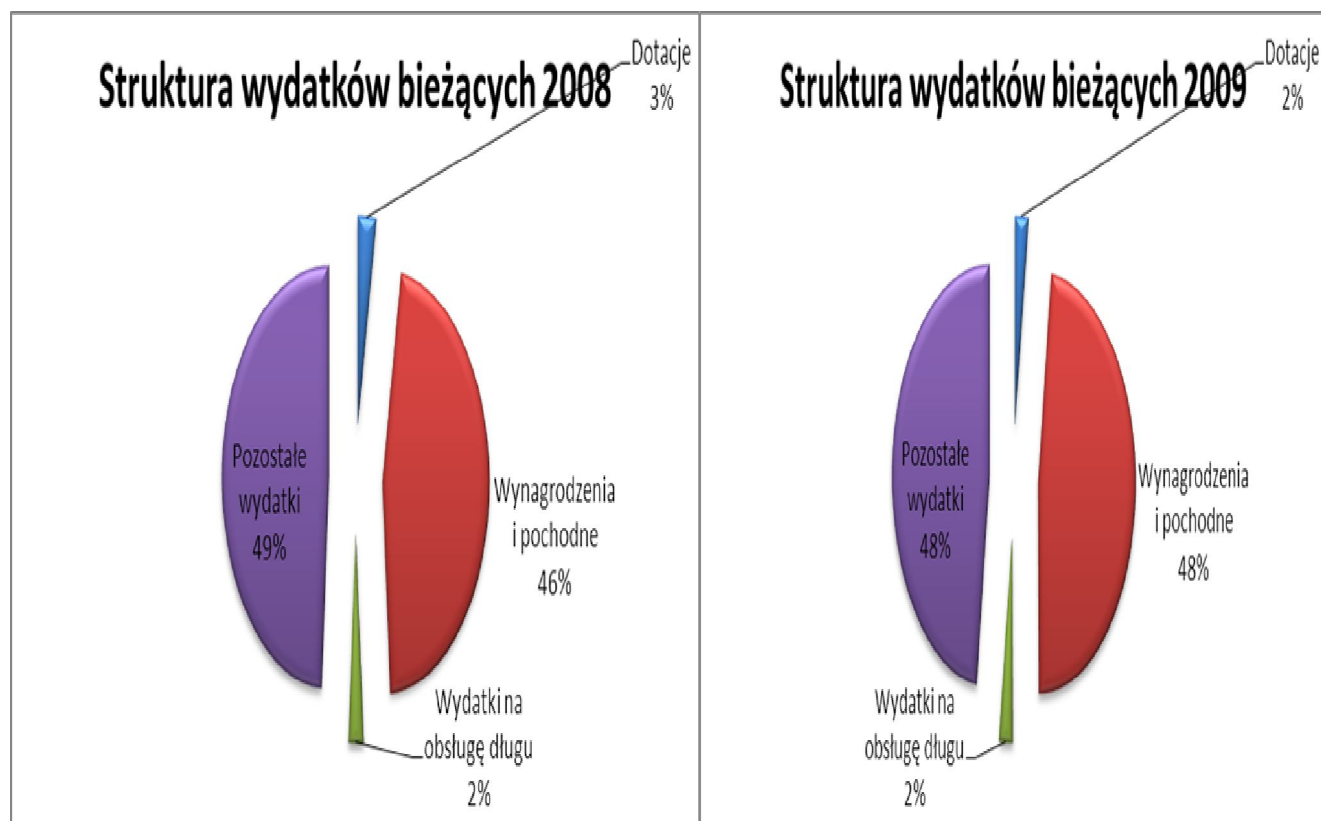

Tab. 6. Struktura wydatków bieżących w latach 2008 – 2013.

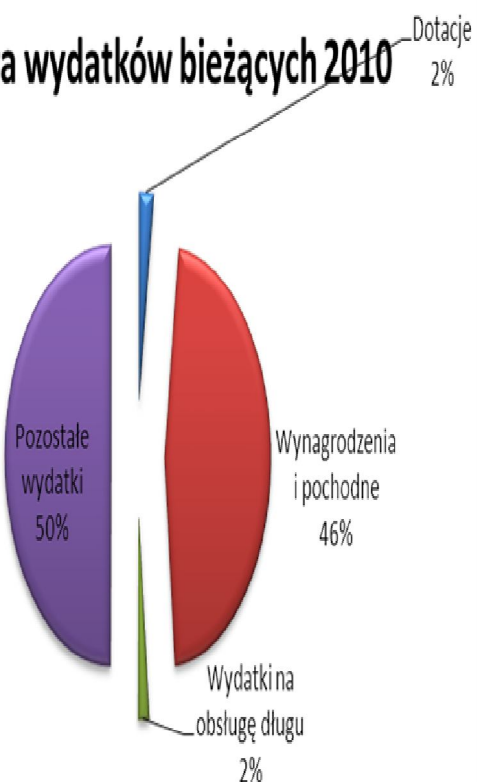
Rodzaj wydatków	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dotacje	313 250	252 179	289 361	210 243	423 058	701 217
Wynagrodzenia i pochodne	5 161 532	5 597 221	6 318 195	6 844 704	6 865 606	6 222 256
Wydatki na obsługę długu	253 988	261 300	222 298	469 359	478 081	400 177
Pozostałe wydatki	5 485 653	5 612 947	6 812 411	5 679 675	5 131 348	5 331 583
Razem	11 214 423,00	11 723 647,00	13 642 265,00	13 203 981,00	12 898 093,00	12 655 233,00

Wykres 8 – 13. Struktura wydatków w latach 2008 – 2013.

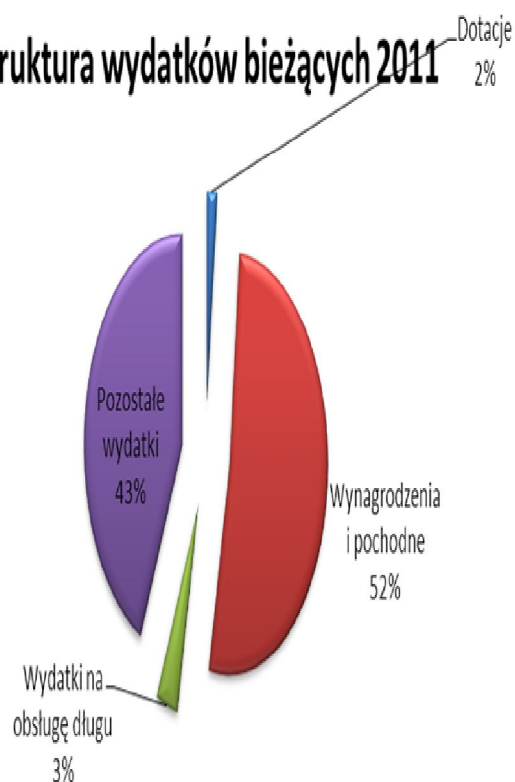

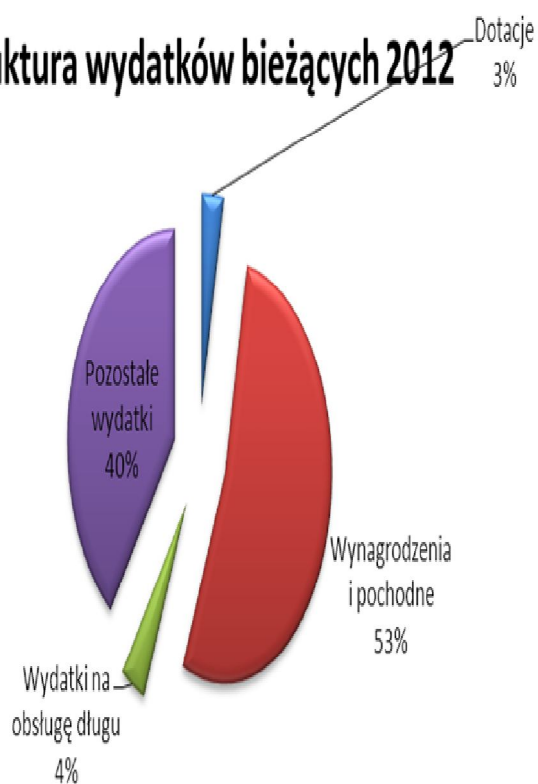
Struktura wydatków bieżących 2010

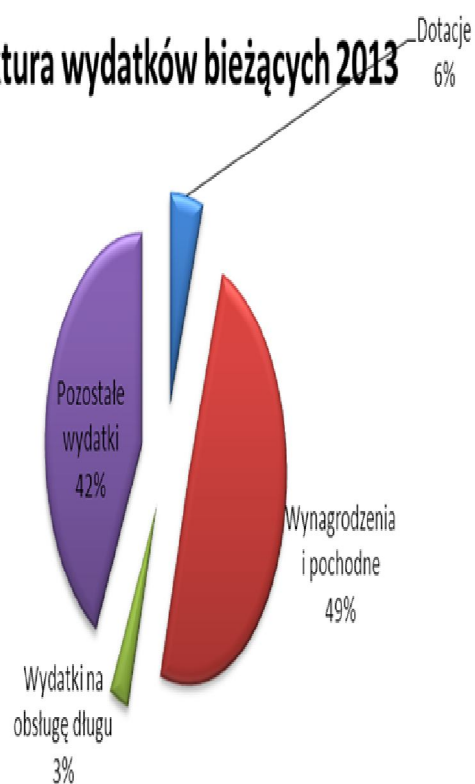
Struktura wydatków bieżących 2011

Struktura wydatków bieżących 2012

Struktura wydatków bieżących 2013

Analizując wydatki z budżetu gminy w latach 2008 -2013 kształtowały się na podobnym poziomie, choć w zależności od realizowanych inwestycji ich poziom wahał się w zakresie od 12.940.681zł w roku 2012 do 15.377.580 zł w roku 2010. Mimo tych wahań można zauważyć, że począwszy od roku 2010 wydatki bieżące systematycznie spadają, choć spadek ten jest niewystarczający, dla zapewnienia właściwego zbilansowania budżetu. Z wydatków bieżących największe kwoty dotyczą wynagrodzeń i ich pochodnych oraz wydatki rzeczowe. Ostatnie trzy lata to także znaczny wzrost wydatków na obsługę długu publicznego, które zależą od wysokości zadłużenia i wskaźnika WIBOR.

Natomiast wydatki majątkowe, poza rokiem 2012 oscylowały w granicach ok. 1.900.000 zł. Trzeba zauważyć, że zdecydowana większość inwestycji prowadzona była z udziałem środków zewnętrznych, w tym głównie funduszy unijnych.

Tab. 7. Przepływy finansowe Gminy Krzywca w analizowanym okresie przedstawiono w poniższej tabeli.

<u>RACHUNEK RZEPŁYWÓW</u>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
I. DOCHODY	12 346 839	12 515 180	14 039 135	14 433 288	12 941 907	13 305 357
Subwencje i dotacje	10 198 267	10 717 548	11 225 499	11 803 322	10 405 810	10 138 431
Subwencje ogółem	6 417 426	7 563 524	7 576 623	7 280 320	6 986 939	6 997 809
Dotacje na zadania bieżące	3 095 929	3 119 024	3 180 274	3 236 899	3 026 357	3 049 399
Dotacje na zadania inwestycyjne	684 912	35 000	468 602	1 286 103	392 514	91 223
Dochody własne	2 148 572	1 797 632	2 813 636	2 629 966	2 536 097	3 166 926
Podatki i opłaty lokalne	642 869	698 522	1 055 569	809 544	944 756	1 411 516
Udziały w podatkach budżetowych państwa	769 958	526 547	734 899	943 443	903 235	846 532
Dochody z majątku	372 656	199 243	239 749	242 935	315 026	231 611
Odsetki od środków na rachunkach bankowych	670	5 176	3 265	1 087	811	353
Pozostałe dochody	362 419	368 144	780 154	632 957	372 269	676 914
II. WYDATKI	10 960 334	11 462 347	13 419 967	12 734 622	12 420 012	12 255 056
Rzeczowe	5 798 802	5 865 126	7 101 772	5 889 918	5 554 416	6 031 948
Osobowe	5 151 532	5 597 221	6 318 195	6 844 704	6 865 596	6 223 108
III. NADWYŻKA OPERACYJNA (I-II)	1 386 505	1 052 833	619 168	1 698 666	512 895	1 050 301

<u>RACHUNEK RZEPŁYWÓW</u>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
IV. Obsługa kredytu	1 572 068	1 752 158	1 473 040	1 594 712	1 491 229	1 805 035
Splata rat kapitałowych	1 318 080	1 490 858	1 250 742	1 125 353	1 014 952	1 412 858
Splata odsetek	253 988	261 300	222 298	469 359	476 277	392 177
V. ŚRODKI BUDŻETU GMINY NA INWESTYCJE (III-IV)	- 185 563	- 699 325	- 853 872	103 954	- 978 334	- 754 734
VI. ŚRODKI NA INWESTYCJE Z POŻYCZEK PREFERENCYJNYCH	162 557	588 273	0	377 214	0	1 349 316
VII. INWESTYCJE	1 978 039	1 971 159	1 735 415	1 809 136	42 589	1 903 991
VIII. WOLNE ŚRODKI PO INWESTYCJACH (V+VI-VII)	- 2 001 045	- 2 082 211	- 2 589 287	- 1 327 968	- 1 020 923	- 1 309 409
IX. OTRZYMANE KREDYTY I POŻYCZKI	2 518 000	1 542 585	2 494 689	2 306 748	1 137 815	1 285 118
X. PRZYCHODY Z INNYCH ŹRÓDEŁ (wolne środki)	0	594 495	105 870	0	380 564	127 739
XI. OBSŁUGA I SPLATA POŻYCZEK Z TYTUŁU PREFINANSOWANIA ZADAŃ ZE ŚRODKÓW UE	0	0	0	0	379 018	8 000
XII. ROZCHODY Z INNYCH ŹRÓDEŁ	0	0	0	0	0	0
XIII. PRZEPŁYWY FINANSOWE (VIII+IX+X-XI)	516 955	54 869	11 272	978 780	118 438	95 448

II. PRZYCZYNY TRUDNOŚCI FINANSOWYCH

Samorząd Gminy Krzywca znalazł się w sytuacji gospodarczej i społecznej, która wymaga zaplanowanego, konsekwentnego i wspólnego działania Rady Gminy jako organu stanowiącego i Wójta Gminy jako organu wykonawczego oraz wszystkich jednostek organizacyjnych.

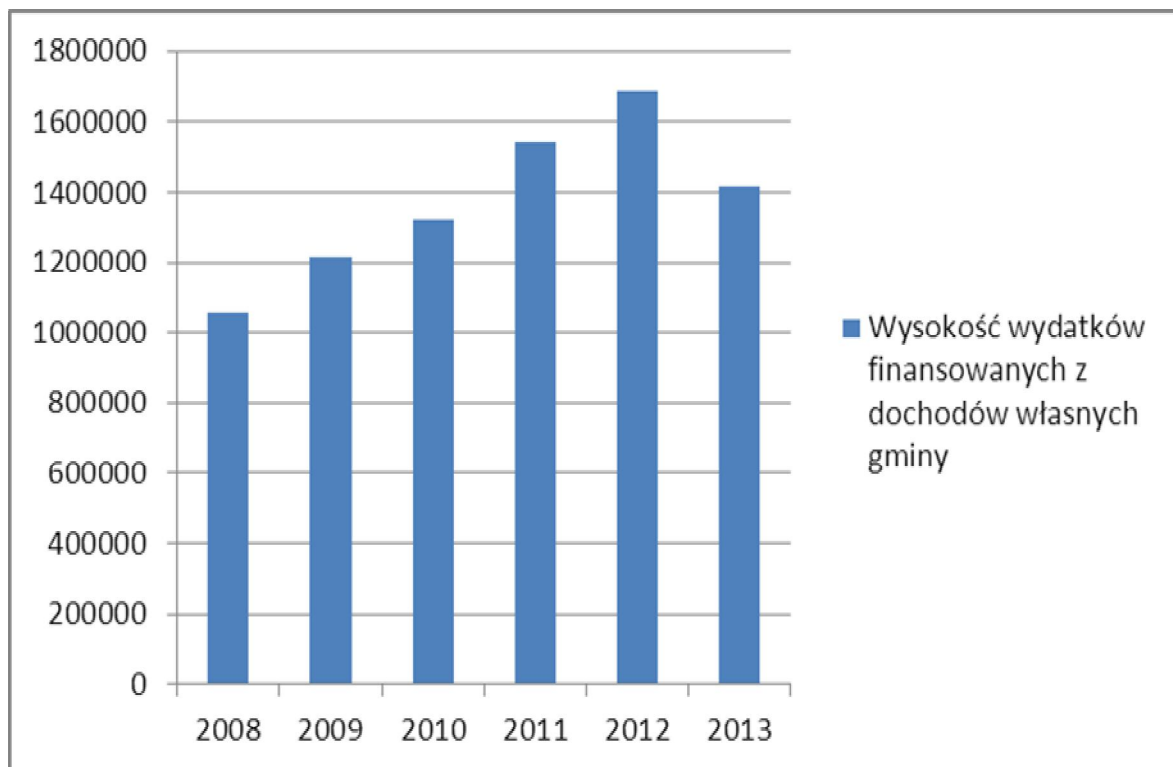
Przyczyny trudności finansowych Gminy Krzywca należy upatrywać zarówno w czynniki niezależnych jak i zależnych od działań jej organów.

Z powodu nadmiernych, przekraczających możliwości finansowe wydatków, Gmina Krzywca utraciła płynność finansową wiążącą się z brakiem możliwości bieżącego regulowania zobowiązań. Głównie spowodowane to było wysokimi kosztami utrzymania na terenie Gminy oświaty na szczeblu podstawowym.

Wzrastające każdego roku wydatki związane z wykonywaniem zadań własnych gminy z zakresu oświaty, przy corocznym zmniejszaniu się wysokości części oświatowej subwencji ogólnej powoduje, że z budżetu gminy trzeba pokrywać powstającą różnicę. Wzrost wydatków wynika w szczególności z konieczności realizacji przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. Aktualna struktura sieci szkół w gminie generuje znaczące wydatki osobowe i rzeczowe. Wydatki niezbędne są tylko częściowo rekompensowane przez dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej, która systematycznie zmniejsza się w sposób, który nie zapewnia realizacji zadań z zakresu oświaty.

Tab. 8. Wydatki na zadania gminy z zakresu oświaty w porównaniu z wysokością części oświatowej subwencji ogólnej.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Łączne wydatki na zadania oświatowe (Szkoly Podstawowe, Gimnazjum, dowóz uczniow)	4 562 256	4 857 741	5 138 790	5 383 890	5 685 510	5 150 884
Wysokosc czesci oswiatowej subwencji ogólnej	3 506 128	3 643 616	3 818 572	3 844 382	3 998 470	3 733 931
Wysokosc wydatkow finansowanych z dochodow własnych gminy	1 056 128	1 214 125	1 320 218	1 539 508	1 687 040	1 416 953

Wykres 14.

Wykres 15.

Tab. 9. Liczba dzieci i etatów nauczycieli w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa placówki	Rok szkolny 2010/2011		Rok szkolny 2011/2012		Rok szkolny 2012/2013		Rok szkolny 2013/2014	
		Liczba dzieci SP (Od.prz.)	Liczna etatów	Liczba dzieci SP (Od.prz.)	Liczna etatów	Liczba dzieci SP (Od.prz.)	Liczna etatów	Liczba dzieci SP (Od.prz.)	Liczna etatów
1	SP Babice	91 (28)	11,11	84 (26)	11,33	80 (27)	11,28	73 (32)	11,57
2	SP Krzywca	83	9,35	70	9,81	60	8,73	58	8,61
3	SP Bachów	38 (6)	9,56	33 (11)	7,67	35 (11)	6,93	38 (8)	6,83
4	SP Reczpol	54 (9)	9,94	47 (11)	7,91	37 (12)	8,43	34 (14)	8,21
5	Publiczne Gimnazjum	194	18,23	184	18,22	176	17,67	164	17,08
6	Samorządowe Przedszkole w Krzywcy	25	2	29	2	28	2	28	2

Jak wynika z powyższych zestawień, subwencja oświatowa nie pokrywa wydatków ponoszonych przez placówki oświatowe funkcjonujące na terenie Gminy Krzywczu tj. Szkół Podstawowych w Bachowie, Babicach, Ruszelczycach, Krzywczu, Reczpolu, Publicznego Gimnazjum w Krzywczu oraz wydatków związanych z dowozem uczniów do szkół.

Na terenie gminy funkcjonuje również Samorządowe Przedszkole oraz od roku 2011 Prywatne Przedszkole, które finansowane są w pełni z budżetu gminy.

Kolejnym czynnikiem, który miał wpływ na sytuację finansową gminy był fakt, iż w całym okresie funkcjonowania gmina prowadziła prorozwojową politykę inwestycyjną. Z uwagi na charakter gminy wydatki kierowane były głównie na inwestycje drogowe, oświatowe oraz kanalizacyjne. W pierwszej kolejności starano się finansować je ze środków pozyskanych z zewnętrznych. Jednakże inwestycje te wymagały wniesienia wkładu własnego. Ponadto, ze względu na refundacyjny charakter pomocy finansowej wykonanie zadań inwestycyjnych wymagało nakładów przekraczających w skali roku możliwości finansowe budżetu gminy, stąd konieczne było zaciąganie kredytów i pożyczek.

W latach 2008-2013 wykonywaliśmy inwestycje finansowane środkami własnymi oraz dofinansowane z różnych źródeł, które w elementarny sposób pozwoliły podnieść poziom życia mieszkańców gminy. Były to:

1. Remonty dróg powiatowych w miejscowościach: Babice – Prom – Bachów, Węgierka – Średnia – Krzywczu, Babice – Krążki – Iskań, zatoka autobusowa przy drodze Węgierka – Średnia – Krzywczu, w ramach pomocy finansowej udzielonej dla powiatu przemyskiego,
2. Remont chodnika w Krzywczu,
3. Remonty dróg dojazdowych do gruntów rolnych w miejscowościach: Wola Krzywiecka, Kupna, Krzywczu, Średnia, Babice,
4. Remonty dróg gminnych w miejscowościach: Ruszelczyce – Gazon nr 116233R, Krzywczu nr 433, Chyrzyna nr 59, Bachów nr 1520, Babice nr 912,913, Reczpol nr 561, Ruszelczyce nr 343, Średnia nr 601, Kupna nr 95, Ruszelczyce nr 446 i 445/9, Babice nr 751, Krzywczu nr 836, Bachów nr 1507 i 2918, Wola Krzywiecka nr 231, 371, Krzywczu nr 950 i 501,
5. Remont drogi gminnej w Reczpolu nr 1162336R i w Krzywczu nr 1007 w ramach „Narodowego Programu Przebudowy dróg lokalnych 2008-2011”,
6. Przebudowa drogi gminnej nr 163, 16230R, 16234R w Woli Krzywieckiej w ramach RPO,

7. Przebudowa drogi gminnej nr 116206R i wykonanie parkingu w Babicach w ramach „Narodowego Programu Przebudowy dróg lokalnych 2008-2011”,
8. Remonty dróg gminnych w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych w miejscowościach: Babice, Reczpol, Krzywca nr 433, Chyrzyna nr 78, Bachów nr 101, Skopów nr 100 i 803, Ruszelczyce nr 373, Wola Krzywiecka nr 756, Ruszelczyce nr 141 i 25, Chyrzyna nr 95, Bachów nr 255/3, Skopów nr 100, Reczpol nr 669,913,704, Babice 950, Bachów nr 1520,
9. Zakup samochodu do przewozu dzieci niepełnosprawnych,
10. Budowa remizy OSP w Babicach w ramach RPO,
11. Remont Szkoły Podstawowej w Babicach,
12. Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Krzywcu,
13. Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowościach: Skopów, Bachów, Wola Krzywiecka, Średnia,
14. Remonty i zakup wyposażenia do świetlic wiejskich w ramach PROW
15. Budowa obiektów użyteczności publicznej w miejscowościach: Reczpol, Ruszelczyce i Skopów oraz zagospodarowanie centrum miejscowości Krzywca w ramach PROW
16. Zakup samochodów pożarniczych dla OSP Ruszelczyce i Reczpol,
17. Wykonanie instalacji centralnego ogrzewania w budynku publicznego gimnazjum w Krzywcu,
18. Przebudowa chodników w Babicach i Krzywcu wraz z parkingiem,
19. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej – Świetlica Wiejska i Szkoła Podstawowa w Babicach – inwestycja w trakcie realizacji – RPO,
20. Budowa kanalizacji sanitarnej w Babicach – inwestycja w trakcie realizacji – PROW.

Istotny wpływ na stan finansów gminy Krzywca ma także ogólna sytuacja gospodarcza. Na terenie gminy nie funkcjonują większe podmioty gospodarcze co ma istotny wpływ na kształtowanie się dochodów zarówno gminy (podatki) jak i dochodów mieszkańców (wysoka stopa bezrobocia). Niska liczba podmiotów gospodarczych to także efekt objęcia ponad połowy obszaru gminy strefami prawnie ochronionymi (parki krajobrazowe, strefy Natura 2000), w których występujące ograniczenia skutecznie zniechęcają potencjalnych inwestorów do prowadzenia działalności.

Na powyższą sytuację miało i ma również wpływ sukcesywne zwiększanie zakresu przekazywanych samorządom zadań z zakresu administracji państwa jako zadań własnych, czemu nie zawsze towarzyszy przekazywanie odpowiednich środków zwiększających dochody. Podobna sytuacja występuje w niedoszacowaniu zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie.

Trudności w spłacie istniejących zobowiązań – głównie z tytułu zaciągniętych przez Gminę kredytów i pożyczek, brak możliwości pozyskiwania nowego dofinansowania zewnętrznego, trudności w zbilansowaniu wydatków bieżących z dochodami bieżącymi wymagane zapisami ustawy, konieczność zmiany uchwały budżetowej w związku z przekroczeniem limitów zadłużenia oraz z brakiem spełnienia wskaźników zawartych w ustawie o finansach publicznych to najistotniejsze symptomy kłopotów finansowych gminy.

Celem opracowania i wdrożenia programu naprawczego jest odzyskania przez Gminę Krzywca płynności finansowej, zdolności do terminowego regulowania zobowiązań, odzyskanie zdolności kredytowej oraz utrzymanie w długim okresie czasu nadwyżki operacyjnej, rozumianej jako różnica pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi, mającej zapewnić spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek na pokrycie zobowiązań gminy. W dalszej perspektywie wypracowana nadwyżka ma pozwolić na stopniową realizację zadań inwestycyjnych przy jednoczesnym koniecznym zabezpieczeniu środków dla umożliwienia realizacji ustawowych zadań ciążących na samorządzie gminnym.

Realizując określone przepisami zadania, Gmina posiada samodzielność w określeniu struktury i kierunku wydatków, dostosowując je do planowanych dochodów. Kluczowe znaczenie dla prawidłowego kreowania wydatków budżetowych, decydujących o sytuacji finansowej Gminy ma:

- poprawne szacowanie dochodów budżetowych,
- umiejętność określenia hierarchii potrzeb (wydatków) Gminy oraz trafność podejmowania decyzji o kolejności ich realizacji.

Tab. 10. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek związanych z realizacją zadań inwestycyjnych oraz przeznaczonych na spłatę zaciągniętych wcześniej kredytów i pożyczek.

Lp.	Nr umowy kredytowej BS Dynów	Data umowy	Przeznaczenie kredytu	Kwota udzielonego kredytu	Okres kredytowania	Stan zadłużenia na dzień 31.12.2013
1	2	3	4	5	7	9
1.	1/2008	27-03-2008	spłatę wcześniej zaciągniętych rat kredytów	400 000	2008 - 2018	212 000,00
2.	2/2008	25-06-2008	spłatę wcześniej zaciągniętych rat kredytów	450 000	2008 -2018	232 800,00
3.	3/2008	18-11-2008	spłatę wcześniej zaciągniętych rat kredytów	468 000	2008 - 2018	249 600,00
4.	1/2008	29-12-2008	I-Etap Rozbudowy oczyszczalni ścieków w Krzywcz	1 200 000	2008 - 2018	590 000,00
5.	1/2009	03-08-2009	spłatę wcześniej zaciągniętych rat kredytów	2 012 585	2009 - 2017	951 585,00
6.	1/2010	04-03-2010	spłatę wcześniej zaciągniętych rat kredytów	1 250 742	2010 - 2018	652 260,00

Lp.	Nr umowy kredytowej BS Dynów	Data umowy	Przeznaczenie kredytu	Kwota udzielonego kredytu	Okres spłaty	Stan zadłużenia na dzień 31.12.2013
1	2	3	4	5	7	9
7.	2/2010	27-09-2010	na planowany deficyt w 2010 roku	680 947	2010 - 2015	272 368,00
8.	1/2011	29-04-2011	splatę wcześniej zaciągniętych rat kredytów i sfinansowanie deficytu	1 970 448	2011 - 2021	1 710 282,00
9.	2/2011	29-12-2011	sfinansowanie planowanego deficytu w 2011 roku	336 300	2011 - 2017	224 200,00
10.	3000071/1/2012	27-04-2012	splatę wcześniej zaciągniętych rat kredytów	1 137 815	2012 - 2021	1 107 815,00
11.	3000071/1/2013	28-03-2013	splatę wcześniej zaciągniętych rat kredytów	1 285 118	2013 - 2023	1 285 118,00
	Razem BS Dynów			11 191 955	x	7 488 028,00
12	Umowa nr 56/2007/OW/P/P		"Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Krzywczu I-etap"	909 272,92	2007 - 2015	256 636,92

Lp.	Nr umowy kredytowej BS Dynów	Data umowy	Przeznaczenie kredytu	Kwota udzielonego kredytu	Okres spłaty	Stan zadłużenia na dzień 31.12.2013
13.	Umowa nr 4/2013/OW/PIP z WFOŚ i GW w Rzeszowie	12-02-2013	"Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami w Babicach etap I"	336 816,28	2013 - 2018	336 816,28
	WFOŚiGW w Rzeszowie			1 246 089,20		593 453,20
14	Bank Gospodarstwa Krajowego w Rzeszowie	25-02-2013	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami w Babicach etap I Pożyczka na wyprzedzające finansowanie	1 012 500	2013 - 2014	1 012 500
	BGK Rzeszów			1 012 500		1 012 500
	OGÓŁEM ZADŁUŻENIE NA DZIEŃ 31.12.2013					9 093 981,20

Tab. 11. Kredyty zaciągane na inwestycje realizowane w gminie w latach 2007-2013.

zadłużenie na koniec 2007 roku	3.919.072,00
rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Krzywczu	162.557,00
rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Krzywczu	1.200.000,00
rozliczenia spłaty kredytów	- 80,00
zadłużenie na koniec 2008 roku	5.281.549,00
rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Krzywczu	51.727,00
rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Krzywczu	588.273,00
zmniejszenie zadłużenia z tytułu umorzenia spłat pożyczki w WFOŚiGW	- 34.349,00
zadłużenie na koniec 2009 roku	5.887.200,00
sfinansowanie deficytu w związku z inwestycjami (dokumentacja termomodernizacji świetlicy i szkoły podstawowej w Babicach, modernizacja drogi w Reczpolu)	680.947,00
budowa remizy w Babicach	563.000,00
zadłużenie na koniec 2010 roku	7.131.147,00
środki przeznaczone na inwestycję w ramach Związku Gmin Fortecznych	282.095,00
przebudowa drogi w Woli Krzywieckiej w ramach RPO	336.300,00
inwestycje na terenie gminy w ramach PROW	377.214,00
zadłużenie na koniec 2011 roku	8.126.756,00
Spłata pożyczki na wyprzedzające finansowanie w ramach PROW	- 377 214,00
Pokrycie planowanego deficytu - środki przeznaczone na inwestycję w ramach Związku Gmin Fortecznych (środki niewykorzystane)	122 862,00
zadłużenie na koniec 2012 roku	7.872.404,00
Budowa kanalizacji w Babicach – etap I – zadanie realizowane w ramach PROW, pożyczka na wyprzedzające finansowanie zaciągnięta Bank BGK	1 012 500,00
Budowa kanalizacji w Babicach – etap I – zadanie realizowane w ramach PROW, pożyczka w WFOŚiGW w Rzeszowie	336 816,00
Spłata kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Krzywczu ze środków własnych	- 127 739,00
zadłużenie na koniec 2013 roku	9 093 981

W świetle przepisów ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) zarówno kwoty długu na koniec każdego roku budżetowego, jak również wielkości planowanych spłat kredytów i pożyczek spełniały przesłanki określone odpowiednio w art. 170 ust. 1 i w art. 169 ust. 1 tej ustawy.

Wobec wskazanych wyżej problemów, związanych z koniecznością ponoszenia coraz większych wydatków na zadania oświatowe, finansowanych z dochodów własnych oraz trudnościami ze sprzedażą mienia gminy, analiza założeń do projektu uchwały budżetowej na rok 2014 wykazała, iż nie jest możliwe spełnienie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) i występują problemy z zachowaniem relacji, o której mowa w art. 242 tej ustawy.

W związku z powyższym zagrożone jest wykonywanie ustawowych zadań gminy.

Podjęcie opisanych w dalszej części opracowania przedsięwzięć naprawczych oraz uzyskanie pożyczki z budżetu państwa w związku z realizacją postępowania naprawczego skutkować będzie poprawą sytuacji finansowej gminy Krzywcza oraz skuteczności w wykonywaniu ustawowych zadań.

III. PLAN PRZEDSIĘWZIĘĆ NAPRAWCZYCH WRAZ Z HARMONOGRAMEM ICH WPROWADZANIA

Warunkiem powodzenia programu naprawczego jest konsekwentna realizacja poszczególnych działań w sferze dochodów (dochodów własnych) i wydatków Gminy.

Wynikiem podjętych przedsięwzięć będzie uzyskanie nadwyżki operacyjnej, która ma pozwolić na sfinansowanie rat kapitałowych pożyczki z budżetu Państwa wraz z kosztami jej obsługi.

Wobec aktualnej sytuacji finansowej Gminy Krzywca podejmowane są dwutorowe działania dotyczące prognozowanych kwot dochodów oraz redukcja kosztów realizowanych zadań.

1. Planowane przedsięwzięcia naprawcze

Po przeprowadzeniu precyzyjnej analizy dochodów i wydatków budżetu Gminy planuje się przeprowadzenie następujących działań:

- 1) zmiany organizacyjne dotyczące sieci publicznych placówek oświatowych na terenie Gminy Krzywca;
- 2) zmiany w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy i ograniczenie kosztów funkcjonowania urzędu i rady gminy;
- 3) zmniejszenie zatrudnienia w gminnej Bibliotece Publicznej oraz ustalenie nowych warunków zatrudnienia;
- 4) zmniejszenie zatrudnienia w świetlicach wiejskich, ustalenie nowych warunków wynagradzania oraz obniżenie kosztów funkcjonowania świetlic;
- 5) eliminacja nieuzasadnionych wydatków ponoszonych na wszystkie zadania realizowane przez gminę;
- 6) zmniejszenie wydatków na obsługę długu w związku z planowanym zaciąganiem pożyczki z budżetu państwa;
- 7) ograniczenie wykonywania zadań inwestycyjnych;
- 8) skrócenie czasu pracy i weryfikacja oświetlenia ulicznego;

- 9) zamrożenie udzielania dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych (wyłączając z ograniczenia niepubliczne placówki oświatowe dotowane obligatoryjnie zgodnie z ustawą o systemie oświaty);
- 10) zwiększenie wpływów z dochodów własnych gminy;
- 11) zwiększenie dochodów ze sprzedaży składników majątkowych;
- 12) zmniejszenie wydatków związanych z funkcjonowaniem OSP;
- 13) zamrożenie płac w Urzędzie Gminy i jednostkach organizacyjnych;
- 14) weryfikacja przynależności gminy do związków gmin i innych organizacji;
- 15) weryfikacja opłat za odpady i ścieki w celu ich urealnienia w stosunku do ponoszonych kosztów;
- 16) umarzanie zaległości podatkowych tylko w szczególnych okolicznościach.

Większość zaproponowanych przedsięwzięć wynika z prac wspólnej komisji Rady Gminy Krzywca, która obradowała w 2013 roku oraz z wniosków zgłaszanych na sesjach rady.

Tab. 12. Harmonogram przedsięwzięć

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Termin wprowadzenia
1	Zmiany organizacyjne dotyczące sieci szkół publicznych na terenie Gminy Krzywca	2014-2015
	✓ połączeniu Publicznej Szkoły Podstawowej w Krzywcu i Publicznego Gimnazjum w zespół szkół,	2014
	✓ likwidacja Samorządowego Przedszkola w Krzywcu,	2015
	✓ zmniejszenie liczby publicznych szkół podstawowych do trzech	2015
2	Zmiany w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy, ograniczenie kosztów funkcjonowania urzędu i rady gminy:	od 2014
3	Zmniejszenie zatrudnienia w gminnej Bibliotece Publicznej oraz ustalenie nowych warunków zatrudnienia.	od 2014
4	Zmniejszenie zatrudnienia w świetlicach wiejskich, ustalenie nowych warunków wynagradzania oraz obniżenie kosztów funkcjonowania świetlic.	od 2014

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Termin wprowadzenia
5	Eliminacja nieuzasadnionych wydatków ponoszonych na wszystkie zadania realizowane przez gminę.	od 2014
6	Zmniejszenie wydatków na obsługę długu w związku z planowanym zaciąganiem pożyczki z budżetu państwa	Od 2014
7	Ograniczenie wykonywania zadań inwestycyjnych	2015-2017
8	Skrócenie czasu pracy i weryfikacja oświetlenia ulicznego.	od 2014
9	Rezygnacja z udzielania dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych (wyłączając z ograniczenia niepubliczne placówki oświatowe dotowane obligatoryjnie zgodnie z ustawą o systemie oświaty)	od 2014
10	Wzrost stawek podatków od osób fizycznych i prawnych,	od 2015
11	Sprzedaż nieruchomości i gruntów	od 2014
12	Zmniejszenie wydatków związanych z funkcjonowaniem OSP	od 2014
13	Zamrożenie płac w Urzędzie Gminy i jednostkach organizacyjnych	od 2014
14	Weryfikacja przynależności gminy do związków gmin i innych organizacji	od 2014
15	Weryfikacja opłat za odpady i ścieki w celu ich urealnienia w stosunku do ponoszonych kosztów.	od 2014
16	Umarzanie zaległości podatkowych tylko w szczególnych okolicznościach,	od 2014

2. Przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć naprawczych wraz z zakresem działań i określeniem metodologii ich obliczania

1) Zmiany organizacyjne w funkcjonowaniu systemu oświaty.

Część oświatowa subwencji ogólnej, naliczana dla Gminy Krzywca, nie odpowiada rzeczywistym kosztom prowadzenia szkół i placówek. Obecnie system podziału pieniędzy na prowadzenie szkół pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego oparty jest zasadzie, że każdy uczeń przynosi jednostce samorządu terytorialnego konkretną kwotę, która powinna wystarczyć na opłacenie kadry pedagogicznej i obsługi szkoły. Może być ona wystarczająca, ale jedynie wtedy, gdy uczniowie nie są rozproszeni w zbyt wielu małych szkołach. W przeciwnym razie subwencja oświatowa nie wystarcza nawet na pensje dla nauczycieli, o pozostałych kosztach nie wspominając.

Planuje się, że największe oszczędności – około 1 219 070 zł rocznie (po przeprowadzeniu pełnej reformy) – przyniosą zmiany organizacyjne w funkcjonowaniu systemu oświaty w gminie.

Tab. 13. Na szacowaną kwotę oszczędności składają się dane ujęte w tabeli poniżej:

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Przewidywany termin realizacji	Oszczędność
1	Połączeniu Publicznej Szkoły Podstawowej w Krzywczy i Publicznego Gimnazjum w zespół szkół,	2014	Oszczędność w roku 2015 444 086 zł
2	Likwidacja Samorządowego Przedszkola w Krzywczy	2015	Oszczędność w roku 2016 249 071 zł
3	Zmniejszenie liczby publicznych szkół podstawowych do trzech	2015	Oszczędność w roku 2016 525 913 zł
Łącznie w roku 2018			1 219 070

W poszczególnych latach wprowadzania reorganizacji systemu oświaty brak będzie oszczędności w roku rozpoczęcia działania w związku z koniecznością wypłat odpraw dla nauczycieli niezajmujących zatrudnienia. Pełne oszczędności nastąpią w kolejnych latach po ich wprowadzeniu. W przypadku działania o którym mowa w punkcie 3 zestawienia, na dzień dzisiejszy trudno określić której placówki będzie ono dotyczyć. Wymaga to bowiem dużo szerszej analizy w celu wybrania najbardziej optymalnego rozwiązania. Stąd też wysokość oszczędności przyjęta w programie naprawczym dotyczy wariantu, który przyniesie je na najniższym poziomie.

Uzasadnienie do wyliczeń wskazanych w tabeli powyżej:

Połączeniu Publicznej Szkoły Podstawowej w Krzywcz i Publicznego Gimnazjum w Zespół Szkół

W metodologii przyjęto wynagrodzenie zasadnicze wg stawek obecnie obowiązujących. Do obliczeń realizowanych godzin zastosowano ramowe plany nauczania w szkołach. Dla dyrektora zespołu zastosowano przelicznik, zgodnie z którym będzie realizował 10 godzin tygodniowo.

Kwotę dodatków motywacyjnych oraz za wysługę lat przyjęto na podstawie wypłacanych kwot w roku szkolnym tj. 2013/2014. Dodatek za wychowawstwo przyjęto w wysokości 81,53 zł, za jeden oddział. Nagrody dla pracowników pedagogicznych ustalono w wysokości 1,5% wynagrodzeń osobowych wg obecnie obowiązującego regulaminu. Dodatek mieszkaniowy uwzględniono w wysokości 1,00 zł i 2,00 zł. Odpis na doszkalać nauczycieli, zaplanowano zgodnie z ustawą Karta Nauczyciela tj. 1% planu wynagrodzeń nauczycieli. W budżecie Gminy Krzywcz zaplanowano również kwotę na pomoc zdrowotną dla nauczycieli.

Tab. 14. Obliczenia dotyczące nauczycieli zespołu szkół w Krzywczu.

	Kalkulacja wynagrodzeń nauczycieli na rok szkolny 2014/2015					
Wyliczenia za jeden miesiąc						
Wynagrodzenia zasadnicze wg awansu zawodowego i wykształcenia						
Nauczyciele	Liczba etatów	kwota	wynagrodzenie zasadnicze	wysługa		
Dyplomowani	14,73	3.109	45.711,39	18,4%		
Mianowani	5,39	2.647	14.264,39	14,2		
Ogółem			59.975,78	10.442,29		
Dodatki placowe						
	liczba	kwota				
Dodatek motywacyjny		1.431,00	0	1.431,00		
Dodatek funkcyjny	2	600,00		1.200,00		
Wychowawstwo	11	81,53		896,83		
Godziny ponad wymiarowe		8.061,11		8.061,11		
Razem dodatki		10.173,64	0	11.588,94		
			zasadnicze	wysługa		dodatki
Wynagrodzenie miesięczne nauczycieli			59.975,78	10.442,29		11.588,94
Razem			82.007,01			
Wynagrodzenia					1 % nagrody	Ogółem
nauczycieli za 12 miesięcy		82.007,01	x 12 miesięcy	984.084,12	9.840,84	993.924,96
Ogółem wynagrodzenia:						993.924,96
Dodatkowe wynagrodzenie roczne			984.084,12	x 8,5%	83.647,15	
Dodatki socjalne						
Dodatek wiejski (10% wynagrodzenia zasadniczego).		5.997,58	x 12 m-cy	71.970,94		
Dodatek mieszkaniowy (15x2,00 3x1,00)		33	x 12 m-cy	396,00		
Razem dodatki socjalne				72.366,94		
Wyliczenie składek ZUS						
§ 4110			1.140.098,21	x 17,19%	195.982,88	
§4120			1.140.098,21	x 2,45%	27.932,41	
Razem ZUS i FP					223.915,29	
Razem koszty wynagrodzeń nauczycieli						1.373.854,34
			Etaty	Kwota odpisu	Nauczyciele emeryci	Kwota odpisu
Koszty odpisu socjalnego nauczycieli			20,12	2.879,91	7.000,00	64.943,79
Kwota na dokształcanie nauczycieli						11.705,28
Kwota na pomoc zdrowotną nauczycieli						3.511,00
Łączne koszty wynagrodzeń nauczycieli (razem z odpisem na ZFSS)						1.454.014,41

Tab. 15. Wyliczenia wynagrodzeń pracowników obsługi.

Koszty wynagrodzeń pracowników obsługi						
8	etaty	kwota na etat	miesięcznie	za 12 miesięcy	13-tka	nagrody 1%
Zespół Szkół w Krzywczynie	5,0	1.825,98	9.129,90	109.558,80	9.312,50	1.095,59
Razem	5,0	1.825,98	9.129,90	109.558,80	9.312,50	1.095,59
Łączne wynagrodzenie						119.966,89
Składki ZUS i FP						23.561,50
Łącznie na wynagrodzenia pracowników obsługi						143.528,39
Wyliczenie odpisu socjalnego pracowników obsługi	etaty 5	kwota 1.093,93			5.469,65	
Łączne koszty wynagrodzeń pracowników obsługi (z odpisem na ZFSS)						148.998,04

W roku szkolnym 2013/2014 w Publicznej Szkole Podstawowej w Krzywczynie mającej wejść w zespół, kształci się 58 uczniów z czterech miejscowości – Krzywczyna, Średnia, Wola Krzywiecka, Chyrzyna.

W Szkole Podstawowej w Krzywczynie zatrudnionych jest 12 nauczycieli co w przeliczeniu na etaty wynosi 9,22 oraz 2 pracowników obsługi, z tego: 1 w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 1 na ½ etatu.(sezonowo dodatkowo 1 palacz c.o. zatrudniony na pełny etat). W Szkole Podstawowej w Krzywczynie jedynie 1 nauczyciel zatrudniony jest w na pełny etat, 2 uzupełnia etat w innych szkołach, brak jest godzin ponadwymiarowych. Od roku szkolnego 2011/2012 wprowadzono klasy łączone, co wpłynęło na zmniejszenie liczby godzin nauczycielskich.

W Publicznym Gimnazjum w Krzywczynie mającej wejść w zespół szkół w chwili obecnej uczy się 164 uczniów w 8 oddziałach. Zatrudnionych jest 18 nauczycieli (osobowo), w przeliczeniu na pełny etat 17,30, pracowników obsługi 5 zatrudnionych na pełny etat. W obecnym roku szkolnym 2013/2014, 6 nauczycieli nie ma pełnego etatu i brak jest wystarczającej liczby godzin ponadwymiarowych, aby zapewnić średnie wynagrodzenie nauczycieli.

W obecnym stanie 6 nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Krzywczynie i Publicznego Gimnazjum w Krzywczynie posiada uprawnienia emerytalne i mogą skorzystać z przejścia na wcześniejszą emeryturę.

Połączenie szkół w zespół w roku szkolnym 2014/2015 spowoduje obniżenie etatów pedagogicznych w wymiarze około 6,51 natomiast zmniejszenie etatów obsługi o 1,75. Powyższe dane przedstawione są na podstawie symulacji arkusza organizacji Zespołu Szkół na rok szkolny 2014/2015.

Tab. 16. Planowana liczba oddziałów, przeliczenie godzin i liczba etatów w roku szkolnym 2014/2015

Na podstawie symulacyjnego arkusza organizacji pracy szkoły podstawowej i gimnazjum			
	SP	PG	Razem
Liczba oddziałów	6	7	13
Liczba godzin ogółem	153	273	426
w tym:			
- liczba godz. biblioteki	0	11	11
- liczba godz., pedagoga	0	4	4
- liczba godz. zaj. rewalid.	6	8	14
- liczba godz. ponadwymiar.			64
Liczba etatów $426 - 64 = 362 : 18 = 20,12$			

Spadek liczby uczniów, a tym samym spadek liczby oddziałów w latach następnych będzie miał wpływ na liczbę zatrudnionych nauczycieli i ich wymiar czasu pracy. Proces ten nastąpiłby również w przypadku oddzielnego funkcjonowania placówek.

Utworzenie zespołu szkół pozwoli przede wszystkim lepiej zarządzać kadrą oświatową, a co za tym idzie, obniżyć sumaryczne wydatki.

W przypadku utworzenia Zespołu Szkół planuje się ogłosić konkurs na stanowisko dyrektora Zespołu. Obecni dyrektorzy szkół posiadają powierzenie stanowisk :

- 1) dyrektor Publicznego Gimnazjum w Krzywczu do 31 sierpnia 2017 r.
- 2) dyrektor Szkoły Podstawowej w Krzywczu do 31 sierpnia 2015.

Podstawowe efekty ekonomiczne byłyby następujące:

- 1) likwidacja obniżenia etatu i dodatku funkcyjnego dyrektora;
- 2) optymalizacja zarządzania kadrą dydaktyczną pracującą w niepełnym wymiarze godzin (etaty częściowe), co pozwoliłoby zredukować kadrę w szkołach, a pracownikom pozostającym, odpowiednio zwiększyć wymiar zajęć dydaktycznych (godziny nadliczbowe). Kadra nauczycielska będzie mogła być efektywniej wykorzystana, poprzez skierowanie niektórych nauczycieli do pracy zarówno w szkole podstawowej, jak i w gimnazjum. Byłby to przede wszystkim kolejny krok w kierunku zapobiegania wypłacania nauczycielom dodatku wyrównawczego;
- 3) prowadzenie jednej biblioteki szkolnej dla szkoły podstawowej i gimnazjum.

Podsumowując, wydatki na funkcjonowanie w/w placówek według planu na rok 2014 wynoszą 2 187 835 zł, w tym Szkoła Podstawowa w Krzywczu – 716 611 zł, a Publiczne Gimnazjum w Krzywczu – 1 471 224 zł. Natomiast utworzenie Zespołu Szkół daje oszczędność **444 086 zł**.

Likwidacja Samorządowego Przedszkola w Krzywczu

Ustawa o systemie oświaty nie przewiduje procedury przekształcenia przedszkola publicznego prowadzonego przez gminę w przedszkole niepubliczne. Gmina może prowadzić tylko przedszkola publiczne. Przekształcenie przedszkola publicznego w niepubliczne może nastąpić jedynie w drodze likwidacji placówki i utworzenie nowej na bazie jej majątku, który gmina ma prawo wynająć lub wydzierżawić podmiotowi tworzącemu przedszkole niepubliczne.

W Gminie Krzywczu funkcjonują 2 przedszkola w tym jedno niepubliczne. Ponadto na terenie Gminy Krzywczu znajdują się oddziały przedszkolne zlokalizowane przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Sybiraków w Bachowie, Szkole Podstawowej im. J. Słowackiego w Babicach oraz Publicznej Szkole Podstawowej w Reczpolu.

Aktualnie w Przedszkolu Samorządowym w Krzywczu kształci się 29 dzieci w tym 15 sześciolatków. Łączne koszty utrzymania przedszkola w roku 2013 wyniosły: 235 429,11 zł w tym:

1) wynagrodzenia i pochodne nauczycieli	149 937,76 zł;
2) wynagrodzenia i pochodne prac obsługi	45 357,85 zł;
3) zakładowy fundusz świadczeń socj.	8 104,00 zł;
4) energia i gaz	3 242,89 zł
5) pozostałe koszty utrzymania	28 786,61 zł
6) wpłaty od rodziców z tyt. czesnego	9 900,70 zł

Średni koszt utrzymania jednego dziecka w przedszkolu w 2013 roku wyniósł 676,52 zł.

Od kilku lat zauważalny jest nieznaczny wzrost liczby dzieci uczęszczających do przedszkola, a w poszczególnych latach szkolnych liczba dzieci wyniosła odpowiednio: 2009/2010 – 22 dzieci, 2010/2011 – 25 dzieci, 2011/2012 – 29 dzieci, 2012/2013 – 28 dzieci.

Aktualne warunki lokalowe przedszkola nie pozwalają na przyjęcie większej liczby dzieci.

Należy również zauważyć, iż koszty utrzymania przedszkola publicznego przekładają się na wzrost dotacji na dziecko w przedszkolu niepublicznym (75% kosztów ponoszonych na dziecko w przedszkolu publicznym). Mimo pełnego wykorzystania miejsc w przedszkolu publicznym koszt ucznia wzrasta. W najbliższych latach przewiduje się nieznaczny wzrost liczby dzieci w wieku przedszkolnym przy jednoczesnym ogólnym spadku liczby dzieci uczęszczających szkół podstawowych i gimnazjum na terenie Gminy Krzywca. Należy również zauważyć, iż spadek liczby dzieci w przedszkolu publicznym nie wpłynie na zatrudnienie, czyli obniżenie kosztów, z których część ma wartość stałą, niezależną od liczby dzieci.

W tej sytuacji uzasadnionym wydaje się likwidacja przedszkola publicznego, w miejsce którego powstałaby placówka niepubliczna. Nie zmieniłaby się zatem sieć przedszkoli w gminie i ich dostępność. Dzieci nadal korzystałyby z tego samego obiektu i uczyły w tych samych warunkach lokalowych.

Jeśli chodzi o pracowników zatrudnionych w Samorządowym Przedszkolu w Krzywcu nie ma możliwości zatrudnienia tych pracowników w innych jednostkach podległych Gminie. W tej sytuacji nauczyciele i pracownicy obsługi, otrzymają wypowiedzenie rozwiązania stosunku pracy oraz stosowne odprawy.

Funkcjonowanie przedszkoli niepublicznych w sąsiednich gminach pokazuje, że ich możliwości rozwoju są większe niż placówki publicznej. Świadczy o tym stan obiektów, prowadzone remonty i bogate wyposażenie. Pod tym względem przedszkole publiczne staje się coraz mniej konkurencyjne wobec podmiotów niepublicznych. Utrzymywanie takiego stanu rzeczy będzie pogłębiało różnice pomiędzy tymi dwiema formami zarządzania.

Działalność na terenie gminy tylko przedszkoli niepublicznych przyczyni się, zwłaszcza w obliczu spadającej liczby dzieci, do wzrostu konkurencji. Z jednej strony będzie to owocowało bogatszą ofertą edukacyjną dla dzieci, z drugiej zaś strony stanowi szansę obniżenia kosztów usług przedszkolnych. Ponadto istnieje realniejsza szansa na przyjmowanie w szerszym wymiarze dzieci poniżej 3-go roku życia oraz do ewentualnego utworzenia oddziałów żłobkowych, czyli usługi, której od lat nie ma w Gminie Krzywca.

Plan budżetu placówek przedszkolnych na 2014 rok

Przedszkole Publiczne w Krzywcu	- 230 783 zł;
Przedszkole Niepubliczne w Reczpolu	- 227 000 zł;
RAZEM	- 457 763 zł

W przypadku likwidacji Przedszkola Publicznego w Krzywczy i powstania w to miejsce przedszkola niepublicznego, biorąc do wyliczeń koszty utrzymania dziecka w Przedszkolu Publicznym w Pruchniku (374 zł), koszty utrzymania placówek przedszkolnych wyniosłyby:

Przedszkole Niepubliczne w Krzywczy	-	97 614 zł;
Przedszkole Niepubliczne w Reczpolu	-	111 078 zł
RAZEM	-	208 692 zł

W związku z powyższym oszczędności w skali pełnego roku funkcjonowania wyniosłyby: **249 071 zł**.

Zmniejszenie liczby publicznych szkół podstawowych do trzech

Koszty funkcjonowania placówek oświatowych – Publicznych Szkół Podstawowych prezentuje poniższa tabela.

tab. 17. Plan wydatków na placówki oświatowe na rok 2014

szkoła podstawowa	wynagrodzenia pracowników	oddział O	koszty zw z bieżącym utrzymaniem szkoły	razem
Bachów	382 177	65 286	78 450	525 913
Krzywcz	658 429	0	58 182	716 611
Reczpol	515 721	44 859	92 781	653 361
RAZEM	1 556 327	110 145	229 413	1 895 885

W przypadku wyboru najmniej korzystnego ze względów ekonomicznych wariantu, oszczędności wyniosą 525.913 zł.

2) Zmiany w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy, ograniczenie kosztów funkcjonowania urzędu i rady gminy:

- ✓ ustalenie nowych warunków wynagradzania,

- ✓ zamrożenie płac pracowników samorządowych,
- ✓ rezygnacja ze stanowiska Zastępcy Wójta,
- ✓ zmniejszenie diet dla radnych i sołtysów,
- ✓ likwidacja komórkowych telefonów służbowych i optymalizacja ilości telefonów sieci stacjonarnej,
- ✓ ograniczenie delegacji i szkoleń,
- ✓ obniżenie wszelkich wydatków rzeczowych w urzędzie i jednostkach organizacyjnych i poddanie kontroli wydatkowanych na ten cel środków,
- ✓ rezygnacja z wydatków na promocje gminy,
- ✓ rezygnacja z obsługi prawnej realizowanej w ramach umowy o pracę,
- ✓ rezygnacja z zewnętrznej obsługi w zakresie obsługi bhp poprzez powierzenia pracownikowi zatrudnionym już w urzędzie.

Szacuje się, że powyższe działania dadzą oszczędność w wysokości około 153 776 zł rocznie.

Na powyższą kwotę składa się:

- zmiana warunków wynagradzania, ograniczenie dodatków funkcyjnych oraz zmiana schematu organizacyjnego urzędu gminy m.in. rezygnacja ze stanowiska Zastępcy Wójta oraz utworzenia jednego Referatu w miejsce dwóch obecnie funkcjonujących. Oszczędności z tego tytułu wyniosą około 77 000 zł rocznie (w roku 2013 proporcjonalnie od momentu wprowadzenia zmian),
- w miesiącu lutym 2013 r. wypowiedziane zostały umowy na świadczenie usług telefonii komórkowej. Likwidacja telefonów służbowych da oszczędność w wysokości 2 400 zł rocznie (kwota ustalona wg faktycznych kosztów, wynikających z faktur wystawionych przez operatora),
- rezygnacja z wydatków na promocje gminy w roku 2013 i latach następnych da oszczędność do budżetu gminy w kwocie 10 000 zł.
- obniżenie diet dla Radnych oraz Sołtysów o 5% da oszczędność w kwocie 22 176 zł, Obecnie ryczałty wynoszą odpowiednio dla Radnych Gmin Krzywca: 50% - 840 zł, 30%, - 504 zł, 25%, - 420 zł, 14,50% - 243,60 zł, dla Sołtysów 15% - 252 zł, liczone od kwoty najniższego wynagrodzenia tj. w roku 2014 - 1 680 zł.
- do niezbędnego minimum zostaną ograniczone wydatki rzeczowe, podróże służbowe oraz szkolenia w urzędzie gminy i jednostkach organizacyjnych co da oszczędność ok. 15 000 zł,

- rezygnacja z obsługi prawnej w formie zatrudnienia na umowę o pracę – 8 000 zł rocznie,
- rezygnacja z usług w zakresie bhp i przekazanie tych obowiązków osobie zatrudnionej w urzędzie i posiadającej stosowne kwalifikacje – 19 200 zł,

3) Zmniejszenie zatrudnienia w gminnej Bibliotece Publicznej oraz ustalenie nowych warunków zatrudnienia.

Planuje się zmianę pracy Gminnej Biblioteki Publicznej w Krzywczu i jej siedzib w Reczpolu i Babicach oraz ograniczenie ilości etatów o ½ (po zmianie 1,63 et.). Planowane zmiany dadzą oszczędność w kwocie 18 000 zł.

4) Zmniejszenie zatrudnienia w świetlicach wiejskich, ustalenie nowych warunków wynagradzania oraz obniżenie kosztów funkcjonowania świetlic.

W celu obniżenia kosztów funkcjonowania świetlic wiejskich planuje się zmniejszenie zatrudnienia na stanowiskach portierów do wysokości 3,25 etatu tj. o 1,5 et. co da oszczędności w kwocie 39 750 zł. Do wyliczenia tej kwoty przyjęto faktyczne średnie wynagrodzenia pracowników świetlic. Ponadto planuje się ograniczenie wydatków rzeczowych związanych z funkcjonowaniem.

5) Zmniejszenie wydatków na obsługę długu w związku z planowanym zaciągnięciem pożyczki z budżetu państwa i ograniczenie czasu

Planuje się wystąpić z wnioskiem do Ministra Finansów o udzielenie pożyczki z budżetu państwa w związku z przystąpieniem do realizacji postępowania naprawczego.

Pożyczka przeznaczy się na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 7 488 028 zł. Są to kredyty udzielone przez Bank Spółdzielczy w Dynowie Filia Krzywczu (11 umów kredytowych).

Pożyczka udzielona będzie na okres 10 lat tj. od 2014 – 2023 roku z planowanym okresem karencji w spłacie kapitału do roku 2015. Kapitał płatny w miesięcznych równych ratach w wysokości 70 000 zł, co rocznie stanowi kwotę 840 000 zł w latach 2015-2022 oraz w roku 2023 w wysokości 64 002 zł miesięcznie co w roku daje kwotę 768 028 zł.

Pożyczka z budżetu państwa oprocentowana jest w wysokości ok 3%.

Zgodnie z wyliczeniami, zakładając spłatę kapitału począwszy od dnia 31.01.2015 r. w stałych miesięcznych ratach odsetki od udzielonej pożyczki wyniosą w całym okresie kredytowania 1 125 169 zł co przedstawia poniższa tabela.

Tab. 18. Planowane spłaty rat od udzielonej pożyczki z budżetu państwa.

Pożyczka 7 488 028 zł		Oprocentowanie 3%	
spłata	Spłata kapitału	saldo	odsetki
2014	0	7 488 028	113 243,60
2015	840 000	6 648 028	213 036,18
2016	840 000	5 808 028	188 376,84
2017	840 000	4 968 028	162 636,18
2018	840 000	4 128 028	137 436,18
2019	840 000	3 288 028	112 236,18
2020	840 000	2 448 028	87 300,68
2021	840 000	1 608 028	61 836,18
2022	840 000	768 028	36 636,18
2023	768 028	0	12 430,54
	7 488 028		1 125 169

Oszacowana kwota odsetek jakie Gmina miałaby ponieść przez cały okres kredytowania na rzecz Banku Spółdzielczego z tytułu udzielonych kredytów wynosi 1 932 356 zł.

Jak wynika z powyższego oszczędność w okresie od 2014-2023 r. wyniesie 807 187 zł.

Według planu na rok 2014 kwota na obsługę długu wynosi 480 000 zł, są to odsetki od kredytów zaciągniętych w Banku Spółdzielczym w Dynowie, pożyczki zaciągniętej w WFOŚiGW w Rzeszowie oraz Banku Gospodarstwa Krajowego w Rzeszowie.

6) Ograniczenie wykonywania zadań inwestycyjnych

W uchwale budżetowej na rok 2014 zaplanowano wydatki inwestycyjne wyłącznie na zadania kontynuowane, współfinansowane ze środków z budżetu Unii Europejskiej. Są to następujące zadania:

- „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Krzywcz” budynek Szkoły Podstawowej i Świetlicy Wiejskiej w Babicach. Zadanie realizowane zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie projektu w ramach osi priorytetowej I-VII Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 nr UDA-RPPk.02.02.00-18-147/12-00,
- „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami dla miejscowości Babice – I etap”, Zadanie realizowane zgodnie a umową o przyznanie pomocy nr 00089-6921-UM0900126/11 w ramach Działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW na lata 2007-2013.

- „Rewitalizacja zespołu dworsko-parkowego w Babicach” w ramach projektu inwestycyjnego pn. „Zagospodarowanie zespołu zabytków Twierdzy Przemyśl w celu udostępnienia dla turystyki kulturowej, etap I”. Zadanie realizowane przez Związek Gmin Fortecznych twierdzy Przemyśl, którego członkiem jest Gmina Krzywca zgodnie z umową o dofinansowanie projektu w ramach osi priorytetowej I-VII regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 nr UDA-RPPK.06.00.00-18-001/11-00.

W latach następnych nie planuje się inwestycji.

7) Skrócenie czasu pracy i weryfikacja oświetlenia ulicznego.

Planuje się zmianę czasu funkcjonowania oświetlenia ulicznego polegające m.in. na całkowitym wyłączeniu oświetlenia wieczorem i w nocy w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia. Szacowana oszczędność to kwota ok. 5.000 zł.

8) Zamrożenie udzielania dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych (wyłączając z ograniczenia niepubliczne placówki oświatowe dotowane obligatoryjnie zgodnie z ustawą o systemie oświaty)

W roku 2014 nie przewiduje się dotacji dla policji (3 000 zł) i parafii na konserwację obiektów zabytkowych, a od 2015 również na funkcjonowanie klubu sportowego „UNUM” w Babicach – 15 000 zł.

9) Zwiększenie wpływów z dochodów własnych gminy

Oprócz zmniejszenia wydatków gminy, planuje się zwiększenie dochodów o charakterze incydentalnym, ze sprzedaży mienia. Gmina jest w posiadaniu wielu działek rolnych, planuje się ich przekwalifikowanie jako działki budowlane z przeznaczeniem na sprzedaż, których wartość jest znacznie wyższa. Pozwoli to w większym stopniu zasilić budżet gminy.

Przez ostatnie lata Rada Gminy Krzywca podwyższała stawki podatków oraz likwidowała obowiązujące na terenie gminy ulgi i zwolnienia. Planuje się z dalszym ciągu sukcesywne podwyższanie wysokości stawek podatków, urealnienie opłat z tytułu usług kanalizacyjnych i odbioru odpadów, aby w jak największym stopniu wpływy pokrywały ponoszone wydatki na to zadanie.

- 10) zmniejszenie wydatków na funkcjonowanie jednostek OSP, poprzez rozwiązanie umów z osobami utrzymującymi gotowość sprzętu bojowego – szacowane oszczędności w skali pełnego roku - 29.832,20 zł.

3. Uzasadnienie podejmowanych działań w ramach postępowania naprawczego.

Oceniając program naprawczy należy stwierdzić, że przedsięwzięcia są realne i na miarę budżetu Gminy Krzywca.

Jak wynika z przeprowadzonej analizy stanu finansów Gminy Krzywca poważnym problemem jest finansowanie zadań gminy w zakresie oświaty. Dlatego konieczne jest przeprowadzenie działań zmierzających do racjonalizacji sieci szkół, co skutkować będzie znacznymi oszczędnościami. Podkreślić należy, że dalsze funkcjonowanie sieci szkół w dotychczasowym kształcie generowałoby coraz większe wydatki, które musiałyby być sfinansowane z dochodów własnych gminy. Konieczne jest również wdrożenie pozostałych rozwiązań wskazanych w pkt 3 co przyniesie wymierne skutki finansowe.

Konieczność ograniczenia zadań inwestycyjnych wynika z tego, że niezbędna jest w pierwszej kolejności poprawa stanu finansów gminy. Jako priorytet przyjęto, że sytuacja finansowa gminy musi zapewnić wykonanie jej zadań własnych, w szczególności obowiązkowych oraz zadań zleconych, jak również spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wraz z odsetkami.

Konsekwentne realizowanie zadań wynikających z programu naprawczego wraz ze wsparciem Ministerstwa Finansów poprzez udzielenie pożyczki, pozwoli Gminie Krzywca na bieżące wywiązywanie się z zobowiązań, a przede wszystkim stworzy również możliwości inwestycyjne i warunki rozwoju Gminy.

tab. 19. Prognoza kwoty długu po wprowadzeniu zadań naprawczych wraz zadłużeniem z tytułu pożyczki z budżetu państwa

Lata	Dochody ogółem	Dochody bieżące	Dochody majątkowe	w tym:		Wydatki ogółem	Wydatki bieżące	w tym:		Wynik budżetu (wolne środki po inwestycjach i rozchodach)
				ze sprzedaży majątku	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje			wydatki na obsługę długu	Wydatki majątkowe	
Lp	1	1.1	1.2	1.2.1	1.2.2	2.	2.1.	2.1.1.	2.2.	3
2014	15 405 729,00	12 698 064,00	2 707 665,00	350 000,00	2 357 665,00	14 193 543,00	12 138 994,00	360 000,00	2 054 549,00	1 212 186,00
2015	12 932 962,00	12 582 962,00	350 000,00	350 000,00	0,00	11 843 275,08	11 843 276,08	280 000,00	0,00	1 089 686,00
2016	13 008 791,00	12 708 791,00	300 000,00	300 000,00	0,00	11 097 550,00	11 097 550,00	200 000,00	0,00	1 911 241,00
2017	13 135 878,00	12 835 878,00	300 000,00	300 000,00	0,00	11 253 863,00	11 253 963,00	170 000,00	0,00	1 882 015,00
2018	13 164 237,00	12 964 237,00	200 000,00	200 000,00	0,00	11 422 671,00	11 422 671,00	138 200,00	0,00	1 741 566,00
2019	13 293 879,00	13 093 879,00	200 000,00	200 000,00	0,00	11 594 011,00	11 594 011,00	115 000,00	0,00	1 699 868,00
2020	13 424 818,00	13 224 818,00	200 000,00	200 000,00	0,00	11 767 921,00	11 767 921,00	87 300,00	0,00	1 656 897,00
2021	13 557 066,00	13 357 066,00	200 000,00	200 000,00	0,00	11 944 440,00	11 944 440,00	61 800,00	0,00	1 612 626,00
2022	13 690 636,00	13 490 636,00	200 000,00	200 000,00	0,00	12 123 606,00	12 123 606,00	36 700,00	0,00	1 567 030,00
2023	13 825 542,00	13 625 542,00	200 000,00	200 000,00	0,00	12 244 842,00	12 244 842,00	12 500,00	0,00	1 580 700,00

Lata	Przychody budżetu	w tym:	Rozchody budżetu	z tego:			Kwota długu	Wskaźnik zadłużenia do dochodów ogółem określony w art. 170 ufp z 2005 r., bez uwzględniania wyłączeń	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi art. 242 uofp
		Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych		Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych	.w tym:				
					łącznie kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w: art. 243 ust. 3 pkt 1 ustawy (lub art. 169 ust. 3 pkt 1 ufp z 2005 r.), art. 121a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 pkt 1 ustawy lub art. 169 ust. 3 pkt 1 ufp z 2005 r.			
Lp	4.	4.1	5	5.1.	5.1.1.	5.1.1.1	6.	7	9
2014	7 488 028,00	7 488 028,00	8 700 214,00	8 700 214,00	1 012 500,00	1 012 500,00	7 881 795,20	51,16%	559 070,00
2015	0,00		1 039 686,92	1 039 686,92	0,00	0,00	6 842 108,28	52,90%	739 686,92
2016	0,00		911 368,00	911 368,00	0,00	0,00	5 930 740,28	45,59%	1 611 241,00
2017	0,00		911 368,00	911 368,00	0,00	0,00	5 019 372,28	38,21%	1 582 015,00
2018	0,00		891 344,28	891 344,28	0,00	0,00	4 128 028,00	31,36%	1 541 566,00
2019	0,00		840 000,00	840 000,00	0,00	0,00	3 288 028,00	24,73%	1 499 868,00
2020	0,00		840 000,00	840 000,00	0,00	0,00	2 448 028,00	18,24%	1 456 897,00
2021	0,00		840 000,00	840 000,00	0,00	0,00	1 608 028,00	11,86%	1 412 626,00
2022	0,00		840 000,00	840 000,00	0,00	0,00	768 028,00	5,61%	1 367 030,00
2023	0,00		768 028,00	768 028,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	1 380 700,00

Lata	Wskaźnik spłaty zobowiązań				
	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 up. do dochodów ogółem, po uwzględnieniu wyłączeń.	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu wyłączeń określonych w art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, obliczony w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu wyłączeń określonych w art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu wyłączeń określonych w pkt 5.1.1., obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu wyłączeń określonych w pkt 5.1.1., obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy
Lp	10	11	12	13	14
2014	52,24%	3,43%	0,25%	NIE	NIE
2015	10,20%	5,53%	2,35%	NIE	NIE
2016	8,54%	9,23%	6,06%	TAK	NIE
2017	8,23%	9,67%	9,67%	TAK	TAK
2018	7,82%	12,48%	12,48%	TAK	TAK
2019	7,18%	14,08%	14,08%	TAK	TAK
2020	6,91%	13,45%	13,45%	TAK	TAK
2021	6,65%	12,79%	12,79%	TAK	TAK
2022	6,40%	12,34%	12,34%	TAK	TAK
2023	5,65%	11,90%	11,90%	TAK	TAK

Tab. 20. Prognozy budżetowe po wprowadzeniu zadań naprawczych wraz z zadłużeniem z tytułu pożyczki z Budżetu Państwa

RACHUNEK RZEPŁYWÓW	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
I DOCHODY	15 405 729	12 932 962	13 008 791	13 135 878	13 164 237	13 293 879	13 424 818	13 557 066	13 690 636	13 825 542
II WYDATKI	11 778 994	11 563 275	10 897 550	11 083 863	11 284 471	11 479 011	11 680 621	11 882 640	12 086 906	12 232 342
III NADWYŻKA OPERACYJNA (I-II)	3 626 735	1 369 390	2 111 241	2 052 015	1 879 766	1 814 868	1 744 197	1 674 426	1 603 730	1 593 200
IV Obsługa kredytu	9 060 214	1 319 687	1 111 368	1 081 368	1 029 544	955 000	927 300	901 800	876 700	780 528
Splata rat kapitałowych	8 700 214	1 039 687	911 368	911 368	891 344	840 000	840 000	840 000	840 000	768 028
Splata odsetek	360 000	280 000	200 000	170 000	138 200	115 000	87 300	61 800	36 700	12 500
V ŚRODKI BUDŻETU GMINY NA INWESTYCJE (III-IV)	- 5 433 479	49 703	999 873	970 647	850 222	859 868	816 897	772 626	727 030	812 672
VI ŚRODKI NA INWESTYCJE Z POŻYCZEK PREFERENCYJNYCH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VII INWESTYCJE	2 054 549	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VIII WOLNE ŚRODKI PO INWESTYCJACH (V+VI- VII)	- 7 488 028									

RACHUNEK RZEPŁYWÓW	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
IX OTRZYMANE KREDYTY I POŻYCZKI	7 488 028									
X PRZYCHODY Z INNYCH ŹRÓDEŁ (wolne środki)	0									
XI OBSŁUGA I SPŁATA POŻYCZEK Z TYTUŁU PREFINANSOWANIA ZADAŃ ZE ŚRODKÓW UE	0									
XII ROZCHODY Z INNYCH ŹRÓDEŁ	0									
XII PRZEPŁYWY FINANSOWE (VIII+IX+X- XI)	0	49 703	999 873	970 647	850 222	859 868	816 897	772 626	727 030	812 672

Przewodniczący Rady Gminy

(-) dr Piotr Pękalski